

Vrij CLB Netwerk vzw

Jaarverslag

2018-2019

Beleidsplan 2014-2020

Het CLB helpt.

Vrij CLB Netwerk

Inhoud

Een nieuw beleidsplan 2019-2024	7
Beleidsuitdaging 1	9
De vrije CLB-sector werkt vanuit een eigen visie op leerlingenbegeleiding	9
SD 1.1 De vrije CLB-sector heeft een open en hedendaagse visie op het werk van CLB	9
Missie en visie	9
Diversiteit	9
SD 1.2. De centra realiseren de visie in hun begeleidingsproject	10
Kansenbevordering centraal	10
Beleidsuitdaging 2	12
De vrije CLB's zijn sterke centra die flexibel kunnen inspelen op maatschappelijke evoluties	12
SD 2.1 Netwerkvorming en samenwerking tussen centra onderling en met partnerorganisaties versterkt de professionalisering en gelijkgerichtheid van de centra	12
Overleg staat centraal	12
Samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen	12
Klachtencommissie Katholiek Onderwijs Vlaanderen	12
Samenwerking met academische instellingen	13
Vorbereiding opstart gemeenschappelijk kennisnet	13
Werkgroep Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp: gemandateerden voor CLB (IROJ)	14
Stuurgroep cliëntenrechten in de jeugdhulp	15
Internettenwerkgroep decreet rechtspositie minderjarigen (DRM)	15
Kenniskring beroepsgeheim	16
Forum diagnostiek	16
Werkgroep Psychodiagnostische instrumenten	17
Deelname aan de provinciale contactgroepen Leren & Studeren (L&S)	17
Samenscholen van Onderwijkskiezer – LARS – Katholiek Onderwijs Vlaanderen	17
Overleggroep onderwijsloopbaanbegeleiding (OLB)	17
Werkgroep onderwijsloopbaan - specifieke trajecten	18
Overleggroep specifieke noden	18
Overleggroep kwaliteitszorg	18
Overleggroep preventieve gezondheidszorg (PGZ)	19
Werkgroep (expertisecluster) communiceren rond gezondheid	19
Resonantiegroep preventieve gezondheidszorg (PGZ)	19
Overleggroep kansenbevordering (KB)	19

Provinciale contactgroepen kansenbevordering	20
Provinciale overleggroep onthaalklassen anderstalige nieuwkomers Oost-Vlaanderen	21
Netoverstijgende werkgroep kansenbevordering	21
Netoverstijgende werkgroep faire diagnostiek	21
Werkgroep Vrij CLB - Ondersteuningsnetwerken (Vrij CLB-ONW)	22
Aanspreekpunt integriteit seksueel grensoverschrijdend gedrag	22
Netoverstijgende werkgroep M-decreet	22
Netoverstijgende werkgroep persoonsvolgende financiering (PVF)	22
Werkgroep redelijke aanpassingen	22
Overleggroep psychosociaal functioneren (PSF)	23
Overleggroep leren & studeren	23
Werkgroep ICT West-Vlaanderen	23
SD 2.2 Kwaliteitsontwikkeling en organisatieontwikkeling versterkt het beleidsvoerend vermogen van de centra	24
Opvolging en ondersteuning bij de veranderde teamwerking in de centra	24
Vrij CLB Vormingsregister	25
Naar een kennisnet voor Vrij CLB Netwerk	25
SD 2.3 De centra staan sterk op het vlak van logistiek, administratie en regelgeving	25
CAJO-mededelingen	25
CAJO-dossiers en documenten	25
Overleggroep CAJO	26
CAJO-tijdslijn	26
Elektronisch personeelsdossier PLATO	26
Overheidsopdracht elektronisch personeelsdossier (EPD)	26
Opvolging Broekx	27
Implementatie decreet leerlingenbegeleiding	27
Nieuw model arbeidsreglement	27
Ondersteuning toepassing decreet rechtspositie personeelsleden	27
Ondersteuning bij toepassing centrumregelgeving	27
Ondersteuning decreet rechtspositie minderjarigen	28
Diverse administratieve en juridische ondersteuning	28
CPBW en de implementatie van de welzijnswet – Technische eenheid (TBE) Vrij CLB Netwerk vzw	28
Samenwerking externe dienst preventie en bescherming op het werk	29

SENSOR en vitaliteitsbeleid.....	29
Toernee vital	29
Filmpje ‘Wat als ...’	29
WAARDEvolle medewerkers	29
Informatieveiligheidsbeleid	30
Comité COC – Vrij CLB Netwerk	30
SD 2.4. De centra beschikken over sterke besturen, directies en leidinggevend	30
Bestuurlijke optimalisatie	30
Samenwerken of fusie	30
Website waardevol leidinggeven.....	30
Leiderschapstraject directies	31
Lerend netwerk leiderschap	31
Raad van bestuur Vrij CLB Netwerk	31
Directiecomité Vrij CLB Netwerk	32
Directiedagen.....	34
SD 2.5 De centra integreren relevante onderwijsinnovaties en innovaties inzake leerlingenbegeleiding in hun dagelijkse werking (integratie op organisatieniveau)	34
Beleidsuitdaging 3.....	35
De medewerkers uit de vrije CLB’s zijn deskundig en begeleiden leerlingen, hun ouders en scholen vanuit de meest actuele inzichten en methodieken.....	35
SD 3.1 De CLB-medewerkers beschikken over een geëxpliciteerde VCLB-eigen professionaliteit en een VCLB-eigen instrumentarium.	35
LARS.....	35
Werkgroep nomenclatuur LARS.....	36
Overleggroep intercultureel bemiddelaars.....	36
Rol van PBD en CLB in het versterken van leerlingenbegeleiding op school.....	36
Onderwijskiezer	36
Caleidoscoop.....	38
Traject uitsluitingsmechanismen – netoverstijgend project met alle Limburgse CLB’s	40
Op-Stapreeks: aanpassingen vernieuwing secundair onderwijs	40
Werkkader systematisch contactmoment eerste kleuters.....	40
Herformulering KP7	40
Outcome systematische contactmomenten.....	41
Verdere ontwikkeling van informaticatoepassingen	41

SD 3.2 CLB-medewerkers integreren relevantie onderwijsinnovaties en innovaties inzake leerlingenbegeleiding in hun dagelijkse CLB-praktijk (integratie op medewerkersniveau)	41
Nascholing.....	41
Vormingen OLB in de moderne CLB-praktijk	42
Vormingen vanuit Kansenbevoordering	42
Individuele ondersteuning kansenbevordering	42
Beleidsuitdaging 4.....	43
Vrij CLB Netwerk is de spreekbuis van de centra en verdedigt hun belangen	43
SD 4.1 Beleidsvoorbereiding komt tot stand in nauw overleg met de centra, partnerorganisaties en diverse onderwijsactoren	43
SD 4.2 Vrij CLB Netwerk is de representatieve organisatie van de vrije CLB-sector voor belangenbehartiging en vertegenwoordiging, en neemt gedragen standpunten in namens de centra	43
ISC.....	43
ISC-werkgroep PGZ	45
Forum Ouders - Vrij CLB Netwerk	45
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	45
Middagoverleg.....	45
Vlaanderenbreed Overleg Zorg en Kansrijk Onderwijs	46
Vlaanderenbreed Overleg Onthaalklassen anderstalige nieuwkomers (OKAN)	46
Steunteam Ondersteuningsmodel	46
Werkgroep onderwijs -welzijn.....	46
Vlaanderenbreed Overleg competentieontwikkeling	46
Werkgroep onderwijsloopbaanbegeleiding in de eerste graad	46
Overleg DOKO.....	46
Project ter implementatie van Columbus.....	47
Vlor	47
Overlegplatform welbevinden en preventie van pesten op school	47
Raad Basisonderwijs	47
Commissie leerlingen met specifieke noden	47
Vlor-overlegplatform SOHO	47
Commissie diversiteit en GOK	47
Medewerking aan wetenschappelijk onderzoek	48
Pearson	48
Medewerking met organisaties actief rond gezondheid en welbevinden	48
Kwaliteitscentrum voor diagnostiek	48
Met opleidingsverstrekkers	49

Overkoepelend onderhandelingscomité (OOC).....	49
Vergadermomenten Vlaamse Vaccinatiekoepel.....	49
SD 4.3 Vrij CLB Netwerk participeert aan ondersteuningsinitiatieven van de Vlaamse Regering of volgt ze op	49
Stuurgroep ondersteuningsmodel.....	49
Stuurgroep leerlingenvervoer.....	49
Projectgroep persoonsvolgende financiering minderjarigen.....	50
Werkgroep implementatietrajecten Columbus (departement onderwijs).....	50
Werkgroep polarisering en radicalisering (departement onderwijs).....	50
Werkgroep traumapsychologen (departement onderwijs).....	50
Beleidsuitdaging 5.....	51
De vrije CLB-sector is een sterk merk!.....	51
SD 5.1 Vrij CLB Netwerk bouwt samen met de centra aan een gemeenschappelijk en positief imago	51
SD 5.2 CLB is aanwezig in het publieke debat.	51
SD 5.3 Vrij CLB Netwerk maakt gebruik van eigentijdse en innoverende kanalen en instrumenten om de CLB-werking te promoten	52
Beleidsuitdaging 6.....	52
Vrij CLB Netwerk is een lerende organisatie die zichzelf kritisch bevraagt.....	52
SD 6.1 De werking van Vrij CLB Netwerk is transparant en efficiënt	52
Financiële rapportering.....	52
SD 6.2 Vrij CLB Netwerk voert een personeelsbeleid afgestemd op de specifieke opdrachten van Vrij CLB Netwerk	53
Intern verandertraject Vrij CLB Netwerk.....	53
Diversiteitsbeleid.....	53
SD 6.3 Vrij CLB Netwerk onderzoekt en bewaakt de eigen kwaliteit op een systematische manier	54
Opvolgingsdoorlichting.....	54

Een nieuw beleidsplan 2019-2024

Dit stuk schrijven we buiten de structuur van het jaarverslag van onze werking. Dat is logisch omdat het een aanloop is naar de komende beleidsperiode en een nieuwe manier van werken en organiseren zal vragen.

Een jaar eerder dan gepland besloot de algemene vergadering van Vrij CLB Netwerk om een nieuw beleidsplan te schrijven. Enkele belangrijke evoluties in de sector lagen aan de oorsprong van deze beslissing. Ten eerste vernieuwden we onze organisatie grondig op basis van de aanbevelingen uit de performance audit door PwC uit 2015. Zowel de toenmalige VCLB-Koepel als alle vrije centra gingen aan de slag met deze aanbevelingen en bouwden aan een krachtdadige CLB-werking. Zo zijn we beter in staat om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen vandaag. Een tweede reden om eerder te werken aan een nieuw beleidsplan was uiteraard het nieuwe decreet op de leerlingenbegeleiding dat in werking trad in september 2018. Aangezien zowel de structuren als de opdrachten van de centra grondig veranderden, sprak het voor zich dat de tijd aangebroken was om de uitdagingen opnieuw scherp te stellen. Dat konden we, temeer omdat vanaf 1 september 2018 de nieuwe organisatiestructuur van Vrij CLB Netwerk volwaardig van start ging met de installatie van het directiecomité.

Om het beleidsplan 2019-2024 op te stellen waren er enkele belangrijke uitgangspunten.

- We kiezen voor een gemeenschappelijk beleidsplan voor alle vrije centra.
- We leggen de focus op gemeenschappelijke prioriteiten en dekken niet de hele werking.
- We nemen onze korte en krachtige [missie en visie](#) als grondslag.
- In een begeleidingsplan beschrijven we hoe we het algemene beleidsplan ondersteunen.

Op basis van onze missie, visie en kernwaarden werden vier speerpunten bepaald en een rode draad doorheen onze werking: [kansenbevordering](#).

- 1) Ons Vrij CLB is stevig verankerd in de lokale gemeenschap
- 2) Wij bieden maatwerk in samenspraak
- 3) We zijn deskundige, betrokken en enthousiaste CLB-medewerkers
- 4) Ons Vrij CLB maakt zijn effectiviteit meetbaar en zichtbaar

De vier speerpunten werden gekoppeld aan het kwaliteitskader EFQM-model en aan het referentiekader CLB-kwaliteit.

Op basis van het beleidsplan werd een begeleidingsplan opgemaakt. Het begeleidingsplan flankiert en ondersteunt het beleidsplan. Het zorgt ervoor dat er een degelijke ondersteuning is voor de centra bij het uitvoeren van het beleidsplan, maar maakt het ook mogelijk om gemeenschappelijke prioriteiten te ontdekken. Beleidsplan en begeleidingsplan gaan dus hand in hand.

Verder werd in de loop van het schooljaar 2018-2019 een intern traject gelopen om ervoor te zorgen dat de werking van de netwerkorganisatie gericht is op het realiseren van deze nieuwe uitdagingen. Dit heeft gezorgd voor een aanpassing van de interne teamwerking. Hierover vindt u meer terug

onder rubriek '[SD 6.2](#) Vrij CLB Netwerk voert een personeelsbeleid afgestemd op de specifieke opdrachten van Vrij CLB Netwerk'.

De totstandkoming van het nieuwe beleidsplan vormde het grondthema doorheen het werkjaar. Het plan kreeg vorm op de verschillende directiedagen, waaronder een extra in de loop van september. De inbreng uit de provinciale ronde, de vele feedback van werkgroepen en grote betrokkenheid van het directiecomité en de raad van bestuur zorgden ervoor dat het beleidsplan met veel enthousiasme unaniem goedgekeurd werd op de algemene vergadering van maart 2019.

Na maart 2019 werd het begeleidingsplan opgemaakt en werden er instrumenten ontwikkeld om de centra te helpen met het beleidsplan aan de slag te gaan. Al deze materialen werden voorgesteld op de directiedag van juni 2019. Het enthousiasme was op dat moment zo groot dat er onmiddellijk de vraag gesteld werd om het plan te komen voorstellen aan een bredere groep van beleidsverantwoordelijken in de centra.

Beleidsuitdaging 1

De vrije CLB-sector werkt vanuit een eigen visie op leerlingenbegeleiding

SD 1.1 De vrije CLB-sector heeft een open en hedendaagse visie op het werk van CLB

Missie en visie

Na uitgebreid overleg en aftoetsing kwamen we in 2018-2019 tot een duidelijke en uitgesproken missie en visie. Uiteraard waren onze kernwaarden sturend om de missie en visie scherp te stellen.

- deskundig
- respectvol
- gericht op oplossingen
- kansenbevorderend

Missie

Het CLB helpt. We gaan voor het belang van kinderen en jongeren. We creëren gelijke onderwijskansen en versterken maatschappelijke participatie. Samen vormen we een netwerk van autonome centra. We geloven in de kracht van het vrij initiatief. We werken daarbij op het kruispunt van onderwijs, welzijn, gezondheid en werk.

Visie

Onze cliënten en partners weten waar het CLB voor staat. De leerling is zelf eigenaar van zijn traject en krijgt in dialoog ondersteuning en zorg op maat die geïntegreerd is in zijn leefwereld.

We komen op voor elke leerling, zeker wanneer die in zijn ontwikkeling bedreigd is. We zijn de spil tussen onderwijs, welzijn, gezondheid en werk. We werken schoolbetrokken met respect voor het pedagogisch project van de school. We hebben goede relaties met onze partners. Onze cliënten zijn en voelen zich geholpen.

Diversiteit

Vanuit Vrij CLB Netwerk vzw stelden we in overleg met de vrije centra een diversiteitsactieplan op met oog op het realiseren van diversiteitsbeleid met specifieke aandacht voor een etnisch-cultureel divers personeelsbeleid. Met respect voor de autonomie van elk centrum en de verantwoordelijkheid voor het eigen personeelsbeleid, nodigden we alle vrije centra uit tot een constructieve dialoog en samenwerking hierrond. In dialoog met de vrije centra zetten we de komende jaren actief in op de volgende acties:

- gedragen visie en beleid;
- interculturaliseren van onze bestuursorganen;

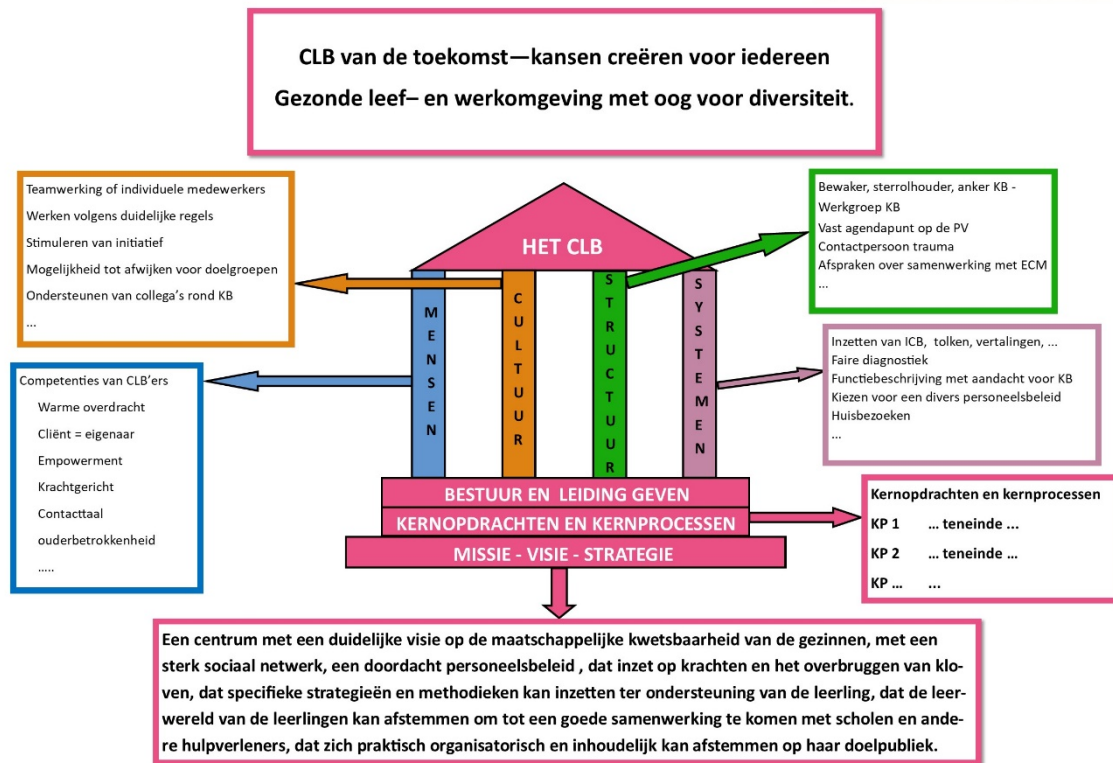
- agenderen van diversiteit op verschillende overleggroepen;
- interculturaliseren van ons personeelsbeleid;
- aantrekken van stagiairs met een etnisch-cultureel diverse achtergrond binnen de vrije centra;
- netwerking en actieve samenwerking met etnisch-cultureel diverse doelgroepenorganisaties;
- communiceren op een toegankelijke, open en heldere manier via diverse kanalen;
- aanbieden van interculturele vormingen voor CLB-medewerkers;
- informeren en betrekken van relevante stakeholders bij het diversiteitsverhaal.

SD 1.2. De centra realiseren de visie in hun begeleidingsproject

Als netwerkorganisatie van de vrije centra hechten we veel belang aan een gemeenschappelijke kijk op ons beroep, de thema's die daarin aan bod komen en de manier waarop we ons daartoe organiseren. Om ervoor te zorgen dat dit voelbaar is op alle niveaus waarop de vrije centra zich organiseren, peilen we in tal van overlegfora naar inzichten en meningen. Visieteksten verspreiden we via de nieuwsbrief van Vrij CLB Netwerk, het intranet en via de thematische werkgroepen

Kansenbevordering centraal

In het werkjaar 2018-2019 besteedden we extra aandacht aan kansenbevordering als rode draad. Om de visie betreffende kansenbevordering als rode draad in het centrum een zichtbare plaats te geven, werkten wij op diverse fora aan een inspiratietekst voor de centra: 'Kansen bevorderen in het nieuwe organisatielandschap'. Op basis hiervan kunnen zij de visie betreffende kansenbevordering concretiseren en implementeren op centrumniveau, in alle geledingen en op een duidelijk gelijkgerichte manier. Bovendien is hiermee ook netoverstijgend gewerkt aan een gemeenschappelijk kader.

Beleidsuitdaging 2

De vrije CLB's zijn sterke centra die flexibel kunnen inspelen op maatschappelijke evoluties

SD 2.1 Netwerkvorming en samenwerking tussen centra onderling en met partnerorganisaties versterkt de professionalisering en gelijkgerichtheid van de centra

Overleg staat centraal

Als netwerkorganisatie zorgen we ervoor dat we over de zeer brede waaier aan onderwerpen die de CLB-werking raken, zowel intern als met externe partners via overleg tot gezamenlijke standpunten, richtlijnen en zienswijze komen. Medewerkers van Vrij CLB Netwerk nemen daarom deel aan allerhande fora en organiseren ook zelf overleg, naargelang het gaat over lopende zaken waarover afspraken gemaakt moeten worden, dan wel beleidsvoorbereidend overleg. Het beleidsplan maakt daarom een opdeling in beleidsuitdagingen en strategische doelstellingen die elk mensen en organisaties samenbrengen om tot gedragen afspraken te komen: '2.1 netwerkvorming en samenwerking' en '4.1 /4.2 nauw overleg en belangenvertegenwoordiging'. De realiteit toont dat deze opdeling vaak abstract blijkt. Vrij CLB Netwerk organiseerde in 2018-2019 zelf structureel ruim 40 overlegfora en participeerde daarnaast in een 60-tal overlegfora door partners georganiseerd, zoals door Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Vlor, kabinetten en departementen, partnerorganisaties, ISC, netoverstijgende projecten ... Verder zijn er nog talrijke themagerelateerde ad-hocoverlegmomenten. Ze komen verspreid in het jaarverslag aan bod en worden vaak slechts terloops vernoemd.

Samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Er was veelvuldig overleg tussen de dienst CAJO en de dienst Lerenden, de dienst Personeel en de dienst Besturen van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen inzake juridische thema's. Heel wat thema's waar deze diensten rond werken zijn gelijklopend aan diegene waar de dienst CAJO rond werkt, dus we maken graag gebruik van elkaars expertise. De CLB-specificiteit moet hierbij echter wel steeds in het oog gehouden worden. Er zijn veel overlappingsen, maar ook veel verschillen (beroepsgeheim versus ambtsgeheim, CLB-eigen personeelsformatie, vakantieregeling ...).

Klachtencommissie Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Katholiek Onderwijs Vlaanderen installeerde begin 2017 een Klachtencommissie die bevoegd is om klachten te behandelen van leerlingen en ouders. Die klachten kunnen gaan over gedragingen en beslissingen, dan wel het nalaten van gedragingen en het niet-nemen van beslissingen van/door het school-, centrum- of internaatsbestuur. Teneinde alle belangen die bij een klacht kunnen spelen te vrijwaren, is de klachtencommissie samengesteld uit een vertegenwoordiger van volgende actoren: de Vlaamse Scholierenkoepel, de Vlaamse Confederatie van ouders en ouderverenigingen, Vrij CLB

Netwerk, naargelang het geval de Christelijke Onderwijscentrale of het Christelijk Onderwijzersverbond, de besturen van de Nederlandstalige katholieke onderwijsinstellingen en Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Voor het schooljaar 2018-2019 ontving de Klachtencommissie in totaal 134 klachten, ongeveer gelijk gespreid over basisscholen en secundaire scholen en in mindere mate over internaten. 110 van de 134 klachten waren onontvankelijk. Ofwel gingen die klachten over thema's waarvoor de Klachtencommissie niet bevoegd is ofwel had het verantwoordelijke lokale bestuur nog geen mogelijkheid gekregen om een oplossing te zoeken. De overige 24 klachten waren wel ontvankelijk, maar enkel 5 daarvan leidden tot een eindbeoordeling na een hoorzitting. Voor de andere 19 vond men lokaal een oplossing zonder hoorzitting. De klachten gingen vooral over communicatie, overzitten, klassamenstelling, aanpak pesten, sancties, houding bij echtscheiding.

Samenwerking met academische instellingen

In het kader van de structurele wetenschappelijke samenwerking met de Associatie KU Leuven vonden 2 vergaderingen plaats (28 oktober 2019 en 13 mei 2019). We hadden het over de gevolgen van de erkenning van klinisch psychologen en klinisch orthopedagogen als gezondheidszorgberoep (wet op de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen) op de werking van CLB, we overlegden met vertegenwoordigers van de lerarenopleiding over de manier waarop leraren voorbereid worden op het lesgeven aan een alsmaar diversere leerlingengroep en we kregen een stand van zaken van het Luci-platform en het doctoraatsonderzoek in verband met Columbus. Daarnaast verzorgden we vanuit Vrij CLB Netwerk verschillende gastcolleges en workshops aan de KU Leuven, maar ook aan andere hogescholen en universiteiten:

- een seminarie 'planmatig werken in gezondheidsbevordering' in de mastercourse Gezondheidsbevordering (KU Leuven);
- een gastcollege over preventie van middelengebruik in het vak schoolpsychologische preventieve acties (KU Leuven);
- een jaarlijks terugkerend gastcollege over CLB-werking voor de aanvullende lerarenopleiding (KU Leuven);
- twee workshops over samenwerking inzake leerlingenbegeleiding (samen met pedagogische begeleiding en ondersteuningsnetwerk) op de 'dag van de socio-emotionele leerlingenbegeleiding' (CNO, Universiteit Antwerpen).

Vorbereiding opstart gemeenschappelijk kennisnet

Naar aanleiding van de nieuwe merknaam en het nieuwe logo van Vrij CLB drong zich een aanpassing op van de gemeenschappelijke website van Vrij CLB. De publieke website (segment voor leerlingen en ouders) wordt losgekoppeld naar twee afzonderlijke publieke websites voor de doelgroep ouders en de doelgroep leerlingen. Ook het huidige intranet is aan vernieuwing toe. Niet alleen omwille van de nieuwe merknaam, maar ook omwille van de omvorming naar een netwerkorganisatie. En ook gewoon omdat de structuur en inhoud van de huidige intranetpagina's verouderd is en te statisch is.

Daarom startten we een project 'kennisnet Vrij CLB Netwerk' op. We overlegden met het directiecomité over doelstelling, ambitie en reikwijdte van het kennisnet en bereikten een

princiepsakkoord over het opstarten van een gemeenschappelijk en interactief kennisnet van en voor alle vrije centra dat de komende jaren geleidelijk zal uitgerold worden en het bestaande intranet zal vervangen. We zochten een externe partner die ons kan helpen bij de analyse van de structuur die we hebben om aan kennisdeling te doen, wat de noden zijn inzake kennisopbouw en kennisdeling in de verschillende lagen van onze netwerkorganisatie en welke tools het best ingezet worden om onze doelstellingen te bereiken. De eerste concrete stappen zullen begin volgend schooljaar gezet worden.

Werkgroep Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp: gemandateerden voor CLB (IROJ)

De Internettenwerkgroep IROJ-gemandateerden kwam tijdens het werkjaar 2018-2019 drie keer samen (20 november 2018, 15 januari 2019, 14 maart 2019). De werkgroep bestond uit vertegenwoordigers in de provinciale overlegorganen Integrale Jeugdhulp, het Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ), aangevuld met vertegenwoordigers van de netten en overkoepelende organisaties en experten met betrekking tot VAPH. Daarnaast was er ook een vertegenwoordiging voorzien voor het Departement Onderwijs en Vorming als link naar ons eigen beleidsdomein binnen de Vlaamse Overheid.

De doelstelling is de implementatie en de uitvoering van het decreet Integrale Jeugdhulp voor de sector op te volgen en leemtes en knelpunten te signaleren. Dit overlegorgaan is door de gewijzigde governancestructuur bij Integrale Jeugdhulp een belangrijk forum, gezien er nog weinig fora zijn waar men rond Integrale Jeugdhulp kan overleggen. Het voorzitterschap van de werkgroep lag in 2018-2019 bij Vrij CLB Netwerk.

In het schooljaar 2018-2019 was het dossier persoonsvolgende financiering minderjarigen/zorgtoeslag een terugkerend agendapunt en dit in het kader van de MDT-werking. 'Eén gezin, één plan' werd verder opgevolgd. De nood aan interprovinciaal overleg met betrekking tot Integrale Jeugdhulp in het kader van operationele vragen kwam ter sprake, evenals de workload die bij verontrusting komt kijken. Ook de Huizen van het Kind waren een weerkerend thema. De evaluatie van het decreet Integrale Jeugdhulp is toegelicht. Ook de rol van de vertrouwenspersoon binnen Integrale Jeugdhulp is aan bod gekomen.

In het kader van Integrale Jeugdhulp kwam ook het schrappen van de typemodules begeleiding en diagnostiek aan bod. Daarnaast werd er afgesproken om in het najaar van 2019 een dialoogmoment te voorzien, georganiseerd door de administraties onderwijs en welzijn in samenwerking met de CLB-sector over de hervorming van de leerlingenbegeleiding in Vlaanderen en de concrete betekenis ervan voor de jeugdhulp. De gezamenlijkheid ervan onderschrijft het gegeven dat CLB een belangrijke partner blijft in de jeugdhulp en dat de jeugdhulp mee de leerlingenbegeleiding ondersteunt.

Stuurgroep cliëntenrechten in de jeugdhulp

Deze stuurgroep werd in 2006 opgericht n.a.v. het decreet rechtspositie minderjarige (DRM) met als opdracht het aansturen van de implementatie van het dit decreet. Gaandeweg heeft de stuurgroep een meer adviserende rol opgenomen. Met de duidelijker verwoording van de rechten van ouders in het decreet Integrale Jeugdhulp werd deze stuurgroep vervolgens omgevormd naar de stuurgroep cliëntenrechten. Sinds begin 2018 kreeg de stuurgroep een vernieuwde samenstelling:

- cliëntvertegenwoordigers;
- vertegenwoordigers van de sectoren via de overkoepelende organisaties;
- vertegenwoordiging van de administraties;
- een afvaardiging van Steunpunt Mens en Samenleving (SAM);
- deskundigen kinderrechten.

De stuurgroep kreeg een (her)mandatering voor volgende opdrachten:

- actief monitoren van de implementatie en uitoefening van cliëntenrechten in de jeugdhulp (rechten van minderjarigen, ouders en opvoedingsverantwoordelijken);
- adviezen formuleren aan het 'Aansturingscomité Jeugdhulp' en bijhorende werkgroepen omtrent (de uitoefening van) deze rechten;
- gerichte acties voorbereiden om de uitoefening van de rechten te waarborgen (via informatie, vorming, procesondersteuning);
- voorbereiden van regelgevende initiatieven en richtinggevende kaders;
- voorbereiden van de driejaarlijkse rapportage van de monitoring ten aanzien van de minister.

In het schooljaar 2018-2019 kwam de stuurgroep 5 keer samen en werd o.m. ingegaan op volgende thema's:

- recht op bijstand door een vertrouwenspersoon, zowel voor minderjarigen (actualisering van nota met richtinggevend kader) als voor ouders en opvoedingsverantwoordelijken (nieuwe decretale regeling);
- recht op dossier;
- inzet van ervaringsdeskundigheid in jeugdhulp;
- vrijheidsbeperkende maatregelen;
- vorming rond participatieve basishouding;
- elektronische gegevensdeling binnen jeugdhulp/e-youth;
- decreet wijzigingsbepalingen DRM en decreet IJH.

De stuurgroep werkte een actieplan uit m.b.t. cliëntparticipatie in de werkingsprocessen van jeugdhulp. Er werd begonnen met de planning en de voorbereiding van de tweejaarlijkse studiedag die de stuurgroep organiseert over de rechten in de jeugdhulp. Deze studiedag zal plaatsvinden op 2 december 2019 met als thema 'vertrouwenspersoon/steunfiguur in de jeughulp'.

Internettenwerkgroep decreet rechtspositie minderjarigen (DRM)

De Internettenwerkgroep DRM werd opgestart na het in voege treden van het decreet rechtspositie minderjarigen en heeft als doelstelling netoverstijgend tot standpunten en ondersteunend materiaal te komen. Deze werkgroep kwam in het schooljaar 2018-2019 2 keer samen en bestaat uit vertegenwoordigers van alle CLB-netten. Tijdens het schooljaar 2018-2019 werden verder overkoepelende afspraken gemaakt over informatie-uitwisseling binnen Integrale Jeugdhulp (met

gemandateerde voorziening, het parket, de sociale dienst enz.) Daarnaast werden overkoepelende afspraken gemaakt over de implementatie van artikel 458ter Strafwetboek, de wegwijzers beroepsgeheim en over de manier waarop in LARS genoteerd en toegang gegeven moet worden. De werkgroep volgde de wijzigingen op vlak van beroepsgeheim nauwgezet op en er werd terugkoppeling gedaan van de voortgang van het sectoroverstijgend initiatief rond de tekst 'Back to basics'. Ook werd de positie van het CLB in de lokale integraleveiligheidscellen (LIVC's) in de werkgroep verder opgevolgd.

Kenniskring beroepsgeheim

Er werd door Steunpunt Mens en Samenleving SAM (vroegere Steunpunt Jeugdhulp) initiatief genomen om een kenniskring beroepsgeheim op te richten. Hierbinnen kunnen experts die vanuit verschillende invalshoeken (praktijk, juridische kaders, morele oordeelsvorming) met het thema bezig zijn, interessante cases, vragen, nieuwe informatie en zo meer met elkaar uitwisselen. Wij waren ook in 2018-2019 aanwezig op deze kenniskring en haalden hier heel wat ondersteuning uit bij het toepassen van de nieuwe regels inzake beroepsgeheim. Door sectoroverstijgend met elkaar ervaringen uit te wisselen, kregen we een beter zicht op de verschillende knelpunten die er leven in de praktijk. Doordat ook de wetenschappelijke experts aanwezig zijn, konden alle pistes onmiddellijk afgetoetst worden.

Forum diagnostiek

Het Forum diagnostiek bespreekt de psychodiagnostische instrumenten: welke instrumenten zijn in ontwikkeling, wat ontbreekt er, welke knelpunten zijn er ... Van daaruit worden de lijnen uitgezet voor de communicatie over (nieuwe) diagnostische instrumenten naar de centra. Het forum kwam bijeen op 9 oktober 2018, 17 januari 2019 en 14 mei 2019. De leden van het forum zijn diagnostiek geïnteresseerden werkzaam binnen Vrij CLB en hogeschool/universiteit.

Er werd gewerkt aan de afstemming met andere fora en instanties zoals de netoverstijgende Werkgroep faire diagnostiek, Caleidoscoop, Prodia, P2-Dianet, CAP vzw, VAPH, Kwaliteitscentrum diagnostiek, Vlaams forum voor diagnostiek (VFD) evenals aan de opvolging van de ontwikkelingen binnen het onderwijsbeleid en de Vlor, binnen Welzijn en IJH en op wetenschappelijk vlak (via representatie, overleg, lectruur ...). Een greep uit de inhoud die aan bod kwamen:

- actualia over diagnostische instrumenten waarvoor ontwikkeling of normering loopt (Columbus, Abas-3);
- de stand van zaken van LVS (Vrij CLB Netwerk) en voor CLB relevante nieuw uitgegeven materialen (COTAPP, SCID-5-S-vragenlijst, VNVP, IDS-2, RSI, SVL-i ...);
- de inhoud van samenaankoop met uitgeverij Pearson;
- toelichting materiaal rond Gedrag en Emotie (CLB Kompas);
- implementatie en vragen i.v.m. WISC-V;
- vragen vanuit de centra over o.a. gebruik van Franse versies diagnostische materialen, ASEBA, WRITIC, attesten voor afleggen van theoretisch examen voor het behalen van een rijbewijs in een speciale zitting.

Werkgroep Psychodiagnostische instrumenten

Vanuit de nood naar gelijkgerichtheid tussen centra en als opvolging van de testsjablonen die ontwikkeld werden door PVOOC Vlaams-Brabant en BHG werd deze werkgroep opgericht in het schooljaar 2017-2018. Doelstelling van deze werkgroep is het ontwikkelen van materialen ter ondersteuning van het gebruik van psychodiagnostische instrumenten en die ter beschikking stellen van alle vrije centra en de medewerkers die betrokken zijn bij handelingsgerichte diagnostische trajecten. De leden van deze werkgroep zijn Vrij CLB Netwerkmedewerkers uit de verschillende regio's met interesse in diagnostische instrumenten, kennis van psychometrie en/of gevoeligheid voor faire diagnostiek. De werkgroep kwam 5 keer samen: op 2 oktober en 6 december 2018 en op 12 februari, 4 april en 4 juni 2019.

Een aantal nieuwe testprotocollen werden ontwikkeld, andere werden aangepast. De afstemming van de selectie van instrumenten gebeurt op basis van de beoordelingen door Prodia, CAP vzw en de Netoverstijgende WG faire diagnostiek. Verder werden een aantal FAQ's opgemaakt. Ook was er aandacht voor implementatie via verschillende kanalen: provinciale contactgroepen, directiedag, nieuwsbrief ...

Deelname aan de provinciale contactgroepen Leren & Studeren (L&S)

Vrij CLB Netwerk was aanwezig op 1 provinciaal contactmoment L&S in de provincie Antwerpen en Limburg. In de provincie Vlaams-Brabant lukte het niet omwille van andere afspraken. In de andere provincies zijn geen contactgroepen meer. Op deze bijeenkomsten werd vooral informatie doorgegeven vanuit nationale samenkomsten uit het Forum diagnostiek, de werkgroep psychodiagnostische instrumenten enz.) Daarnaast was er ruimte voor inbreng en vragen van leden en aandacht voor opvolging van ontwikkelingen en publicaties.

Samenscholen van Onderwijskiezer – LARS – Katholiek Onderwijs Vlaanderen

De drie partners engageerden zich om gemeenschappelijke data (instellingen en opleidingen) te verzamelen, uitbouwen en onderhouden op 1 plaats en deze data te ontsluiten voor verschillende toepassingen.

Overleggroep onderwijsloopbaanbegeleiding (OLB)

Er waren 4 bijeenkomsten, waarbij volgende onderwerpen de voornaamste waren:

- de implementatietrajecten Columbus voor CLB en pedagogische begeleiding werden mee opgevolgd en er werd feedback gegeven aan de onderzoekers op het instrument;
- mogelijke visies op KP5 werden voorgesteld en voorgelegd aan het directiecomité;
- ontwikkeling van een basispowerpoint voor de LOSO-overgang (lager onderwijs – secundair onderwijs);
- herwerking van het boekje Op Stap naar het SO. Veel van de wijzigingen kaderden in de wijzigingen rond de modernisering van het SO en het inschrijvingsrecht.

Omtrent deze thema's zorgden we ook voor de doorstroom van informatie.

Werkgroep onderwijsloopbaan - specifieke trajecten

Om tegemoet te komen aan een aantal noden uit het veld, werd de werkgroep OLB-specifieke trajecten opgestart in 2017-2018 met als doel een eindproduct af te leveren in het schooljaar 2018-2019. De werkgroep kwam 3-maal samen en dit resulteerde in een [website](#) die zoveel mogelijk informatie bundelt voor de doelgroep leerlingen met specifieke noden vanaf 2e graad secundair onderwijs, ongeacht of ze de keuze maken voor gewoon of buitengewoon onderwijs. Met deze website ondersteunen we CLB-teams die nood hebben aan informatie om leerlingen goed te kunnen informeren en begeleiden.

Overleggroep specifieke noden

De overleggroep specifieke noden kwam in het schooljaar 2018-2019 5 keer bijeen. Vaste agendapunten waren:

- de evoluties in de regelgeving met een impact op de doelgroep leerlingen met specifieke noden zoals het M-decreet;
- het ondersteuningsmodel;
- revalidatie tijdens de lestijden;
- permanent en tijdelijk onderwijs aan huis;
- de persoonsvolgende financiering;
- de zorgtoeslag (vroegere verhoogde kinderbijslag).

De overleggroep werkte een nota uit met handvatten om een gemotiveerd verslag type basisaanbod te maken en deed een update van een aantal documenten in kader van evaluatie basisaanbod. Er werd een start gemaakt van folders om ouders te informeren over het 'gemotiveerd verslag' en 'verslag'. Een aantal documenten die netoverstijgend of intern gemaakt werden, werden met de overleggroep afgetoetst: de nota over getuigschriften en toelatingsvoorwaarden 1A/1B gezien de strikte koppeling van beide vanaf 1 september 2019 en de netoverstijgende richtlijnen in geval van opmaak gemotiveerd verslag bij school- en CLB-verandering. Op elk overlegmoment wordt ook een ronde van de provincies gedaan om vragen en eventuele knelpunten in de werking met de doelgroep leerlingen met specifieke noden te capteren en na te gaan of acties naar beleid nodig zijn.

Overleggroep kwaliteitszorg

De overleggroep kwaliteitszorg kwam 6 keer samen (19 september 2018, 13 november 2019, 13 december, 12 februari 2019, 3 april 2019 en 3 mei 2019). Een aantal onderwerpen stonden stevast op de agenda. Het gaat dan eerst en vooral over de opvolging van de Q-ool (kwaliteitstoets op het LARS-dossier) en hoe we hier de centra verder in ondersteunen, over de opvolging van de doorlichting en de opmaak van nieuwe functiebeschrijvingen, gekoppeld aan onze kernprocessen. Daarnaast hebben we ons vooral gefocust op het koppelen van indicatoren aan onze kernprocessen. Aangezien we ervaren dat we hier als overleggroep kwaliteitszorg alleen niet verder mee geraken en ook omdat we hiervoor een heel groot draagvlak nodig hebben, maakten we op vraag van het directiecomité ook een projectplan 'het Vrij CLB maakt zijn effectiviteit zichtbaar en meetbaar'. Dit wordt een 3-jarig project dat ingaat op schooljaar 2019-2020.

Overleggroep preventieve gezondheidszorg (PGZ)

Dit schooljaar is de groep drie keer samengekomen, op vrijdag 21 september 2018, 18 januari 2019 en 3 mei 2019. De vergaderingen werden dit schooljaar vooral gebruikt als spreekbuis vanuit de provincies en als moment om recente evoluties af te toetsen. Zo kreeg het werkkader voor het systematisch contactmoment van de eerste kleuters door overleg een concrete invulling en werd de methodiek van ontwikkelingsaspecten & opvoedingsinteracties (O&O) onder de loep genomen. Als groep bekeken we documenten als voorbereiding van andere overlegfora en gaven we feedback op materiaal dat aangereikt werd. Dit deden we voornamelijk voor de overlegfora van de vaccinatiekoepel, de resonantiegroep PGZ en de ISC-werkgroep PGZ. Op die manier kan de stem vanuit de provincies meegenomen worden in elk verhaal en bleef elke provincie op de hoogte van de evoluties in de concretisering van het PGZ-luik binnen het decreet leerlingenbegeleiding.

Werkgroep (expertisecluster) communiceren rond gezondheid

Van 'medische consulten' gingen we naar 'systematische contactmomenten'. We zetten maximaal in op de aanwezigheid van ouders bij het allereerste contactmoment voor de kleuters. We willen dit contact voor ouders en kleuters goed invullen. CLB en ouders maken kennis met elkaar, ouders weten waar wij als CLB voor staan en wat we voor hen kunnen doen, en ze weten ook dat ze bij vragen of zorgen altijd met ons contact mogen opnemen. Om deze houding tastbaar vorm te geven, ontwierp de werkgroep een (storyboard voor) een opgroeiboekje én een introfilmpje contactmoment 1 KK. De werkgroep kwam daarvoor 4 keer samen: 20 september 2018, 23 november 2018, 31 januari 2019 en 23 mei 2019.

Resonantiegroep preventieve gezondheidszorg (PGZ)

Deze ad-hocwerkgroep werd in het leven geroepen op vraag van het directiecomité. De bedoeling was om een forum te hebben waar inspraak vanuit de verschillende provincies mogelijk gemaakt werd bij de ontwikkeling van standpunten en de uitwerking van het decreet leerlingenbegeleiding. De resonantiegroep bestond uit enerzijds de leden van de overleggroep PGZ en anderzijds 3 vertegenwoordigers per provincie. De leden van het directiecomité spraken hiervoor mensen gericht aan. Naast artsen en verpleegkundigen waren er ook directies vertegenwoordigd in de resonantiegroep.

Voor het grootste deel werden teksten en documenten per mail verstuurd en konden de leden van de resonantiegroep binnen een vastgelegde tijdslimiet feedback geven. Ze hadden de vrije keuze om meerdere mensen uit het werkveld hierbij te betrekken. Op 28 maart 2019 kwamen de leden eenmalig fysiek bij elkaar om af te toetsen waar er gelijkgerichtheid was en over welke topics er verschil in aanpak en in mening is. Dit resulteerde in enkele documenten en in werkpunten voor de volgende jaren.

Overleggroep kansenbevordering (KB)

De overleggroep brengt medewerkers samen uit grote centra, PVOC- medewerkers of directieleden. Samen geven ze kansenbevordering richting, pikken ze in op signalen uit het werkveld en delen ze good practices. Elke provincie is vertegenwoordigd. De groep kwam 3 keer samen: op 24 oktober

2018, 12 maart 2019 en 10 mei 2019. We bespraken een brede waaier aan onderwerpen gerelateerd aan kansenbevordering, o.a.:

- overlegstructuur en opdrachtomschrijving van de overleggroep kansenbevordering;
- kansenbevordering in het decreet leerlingenbegeleiding;
- kansenbevorderend werken in de vernieuwde CLB-organisatie;
- de aanpassingen aan het inschrijvingsrecht;
- polarisering en radicalisering;
- traumapsychologen;
- diversiteitsactieplan;
- stavaza vademecum (ex-)anderstalige nieuwkomers en vluchtelingen;
- contact met anderstalige nieuwkomers kort na de inschrijving;
- getuigschrift basisonderwijs en OKAN;
- lesinhouden OKAN;
- terugkoppeling overleg DPB, vormingsaanbod kansenbevordering & diversiteit;
- kleuterparticipatie;
- ouderparticipatie;
- project Samen tegen onbetaalde schoolfacturen;
- actualisering intranetsegment kansenbevordering;
- wetenschappelijk onderzoek gerelateerd aan kansenbevordering;
- ...

Met de leden van de overleggroep worden afspraken gemaakt betreffende de informatie en kennisdoorstroming van en naar de provinciale werking en de centra.

Provinciale contactgroepen kansenbevordering

In overleg met de provinciale ankers voor kansenbevordering organiseerden wij dit jaar 3 contactgroepen (november, maart en juni) in elke provincie, met uitzondering van de provincie Limburg. De agenda wordt opgemaakt in onderling overleg. Er werd gekozen voor infodeling en uitwisseling van materialen, intervisie betreffende casussen en aftoetsen van de centraal ontwikkelde materialen binnen een lokale context. Thema's die aan bod kwamen waren:

- trauma bij vluchtelingen;
- eerste contact met anderstalige nieuwkomers;
- polarisering;
- vormingen;
- contacten met het lokale netwerk;
- inschrijvingsrecht;
- werken aan 'kansen bevorderen in de nieuwe organisatie van CLB';
- ...

Op deze manier worden de ankerfiguren in de centra versterkt en kunnen signalen meegenomen worden binnen een bredere structuur.

Provinciale overleggroep onthaalklassen anderstalige nieuwkomers Oost-Vlaanderen

In Oost-Vlaanderen sluit Vrij CLB Netwerk aan bij de provinciale overleggroep onthaalklassen anderstalige nieuwkomers (OKAN), omdat deze werkgroep meer specifiek het werken binnen OKAN-leerlingen ter sprake brengt. Deze werkgroep kwam samen in oktober en verdere uitwisseling gebeurde via mail. Vooral in het kader van de nieuwe opdracht rond contact anderstalige nieuwkomers werd input aangereikt door de medewerkers en werden tekst/schema besproken ter verfijning van het instrument.

Netoverstijgende werkgroep kansenbevordering

De netoverstijgende werkgroep kwam 3 keer samen: op 15 januari 2019, 2 april 2019 en 18 juni 2019. Gezien de sterk gewijzigde samenstelling werden doelstelling en werking besproken en opteerden we ook in 2018-2019 voor een informele werkgroep. De belangrijkste agendapunten waren:

- de basistekst 'Kansen bevorderen in het nieuwe organisatielandschap';
- het project traumapsychologen;
- het opzet van het diversiteitsactieplan;
- eerste contact met anderstalige nieuwkomers;
- polarisering en radicalisering;
- actualisering cahier radicalisering en rol van CLB in LIVC;
- krachtlijnen en nieuwjaarsbrief STOS;
- kleuterparticipatie en CLB.

Waar nodig werd teruggekoppeld binnen het eigen net of via de ISC. Vanuit deze werkgroep zijn de uitwerking van het draaiboek 'Child returnees' voor CLB-medewerkers opgestart. Met dit document reiken we de CLB een instrument aan (2019-2020) dat het mogelijk maakt binnen de netten op een gelijkgerichte manier om te gaan met deze kinderen en jongeren, uiteraard in overeenstemming met de andere betrokken actoren.

Netoverstijgende werkgroep faire diagnostiek

Binnen de werkgroep faire diagnostiek lag de focus op diagnostiek bij vluchtelingen en anderstalige nieuwkomers. Deze werkgroep kwam dit jaar 5 keer samen (oktober, december, februari, april, mei). De werkgroep bleef aandacht schenken aan de problematiek van diagnostiek bij vluchtelingen omwille van de toenemende vraag en de beperkte mogelijkheden om aan kwaliteitsvolle diagnostiek te doen bij deze doelgroep. Dit vertaalde zich in een artikel in het tijdschrift voor orthopedagogiek, kinderpsychiatrie en klinische ontwikkelingspsychologie (TOKK). Om een antwoord aan te bieden aan de medewerkers binnen de centra trof de werkgroep voorbereidingen voor een studiedag over faire diagnostiek en werd de nood onderkent om te werken aan een aanpassing van de Toetsstenen faire diagnostiek (gepland voor schooljaren 2019-2020 en 2020-2021).

De werkgroep volgde de ontwikkeling van een Vlaamse versie van de Adaptive Behavior Assessment System 3 (ABAS 3) op vanuit het perspectief van kansarme en allochtone leerlingen, waarbij zowel taal als cultuur een risico geven op bias bij de verwerking en interpretatie van resultaten. De groep leverde input aan, las teksten na en gaf advies aan de testontwikkelaars.

Om de inzichten vanuit de werkgroep te implementeren binnen de reguliere instrumenten van de CLB, was er een samenwerking met Prodia, waarvoor wij enkele teksten met focus faire diagnostiek onder de loepe namen en waarvoor we suggesties formuleerden: bijlage bij het protocol gedrag en emotie, bijlage faire diagnostiek bij cognitief functioneren en de bijlage adaptief gedrag en faire diagnostiek.

De werkgroep zorgde tevens voor input en/of terugkoppeling in het Forum diagnostiek.

Werkgroep Vrij CLB - Ondersteuningsnetwerken (Vrij CLB-ONW)

Naar aanleiding van de opstart van het ondersteuningsmodel werd de werkgroep Vrij CLB - ONW opgestart om CLB'ers die vertegenwoordiger zijn in de ondersteuningsnetwerken te ondersteunen en provincieoverstijgend de nodige afspraken te proberen maken. Deze werkgroep behandelde vooral topics die ook aan bod komen op de beheerscomités of stuurgroepen van de ondersteuningsnetwerken. In het schooljaar 2018-2019 kwam de werkgroep 3 keer samen. Gezien de overlap qua thema's met de Overleggroep specifieke noden, werd in overleg met de leden beslist om deze werkgroep vanaf schooljaar 2019-2020 te integreren in de Overleggroep specifieke noden.

Aanspreekpunt integriteit seksueel grensoverschrijdend gedrag

Als 'aanspreekpunt integriteit' voor Vrij CLB Netwerk ondersteunen we CLB'ers die graag hun aanpak van een casus grensoverschrijdend gedrag even aftoetsen. We kregen 5 casussen voor consultatie binnen. (zie ook [SD 3.1](#))

Netoverstijgende werkgroep M-decreet

In kader van de implementatie van het M-decreet en het streven naar zoveel mogelijk gelijkgerichte werking onder CLB-teams, werd op niveau van de pedagogische ondersteuningscel (POC) en pedagogische begeleiding dienst - CLB op regelmatige basis overlegd om netoverstijgende richtlijnen uit te schrijven. Alle richtlijnen werden gebundeld in een [googledocsomgeving](#). Complexe casussen worden (geanonimiseerd) gedeeld en gezamenlijk besproken om tot een gedeeld advies te komen.

Netoverstijgende werkgroep persoonsvolgende financiering (PVF)

Vrij CLB Netwerk vertegenwoordigt de CLB-sector in de projectgroep PVF minderjarigen binnen welzijn. Om dit op een goeie manier te kunnen doen, werd een netoverstijgende werkgroep samengesteld waar beroep kan op gedaan worden. In het schooljaar 2017-2018 kwam de werkgroep 2-maal bijeen. Met de leden werd o.a. een demo van het nieuw A-document bekeken i.f.v. feedback aan jongerenwelzijn.

Werkgroep redelijke aanpassingen

Vanuit het M-decreet hebben CLB's de opdracht gekregen om scholen te ondersteunen bij het nemen en overwegen van gepaste en redelijke zorgmaatregelen. Het is de verantwoordelijkheid van de school om samen met het CLB de zorg voor alle leerlingen uit te tekenen en om na te gaan in

welke mate aanpassingen ten aanzien van leerlingen met specifieke noden als voldoende en/of redelijk kunnen beoordeeld worden. Dat proces blijkt in de praktijk voor scholen nog moeizaam te verlopen. Daarom ontwikkelde de werkgroep de leidraad redelijke aanpassingen. Deze tool heeft als doel CLB-medewerkers in de praktijk te ondersteunen bij het correct beoordelen van redelijke aanpassingen t.a.v. leerlingen met specifieke noden in het gewoon onderwijs.

Vervolgens is de werkgroep tot de beslissing gekomen om een beknopte versie (praktijktool) van de leidraad te ontwikkelen. De praktijktool bevat een onderbouwde werkmethode dat toepasbaar is in de schoolpraktijk.

Overleggroep psychosociaal functioneren (PSF)

We kwamen in schooljaar 2018-2019 2 keer samen: op 30 november en 3 mei. We deelden informatie en ervaringen over o.a. de aandacht voor psychosociale gezondheid in de systematische contactmomenten, gedragsproblemen en hoe we CLB'ers kunnen helpen bij het gebruik van het protocol Gedrag en Emotie, de 'Fast team'-pilotprojecten, blended hulpverlening, lopend wetenschappelijk onderzoek, de provinciale PSF-initiatieven. We zochten naar de beste manier om binnen Vrij CLB Netwerk samen te werken rond PSF, om goede verbindingen te maken tussen centra, PVOC's en Vrij CLB Netwerk Schaarbeek. We maakten een visietekst PSF (bekrachtigd door het directiecomité) en een begrippenkader PSF (in voorbereiding).

Overleggroep leren & studeren

Na enkele jaren inactiviteit kwam de Overleggroep leren & studeren (L&S) opnieuw in beeld. We voelden de nood aan nieuwe input, onder andere omwille van de ontwikkeling van 'Zin in Leren! Zin in Leven' (ZILL) en wilden nieuwe trends en ontwikkelingen mee opvolgen en verspreiden. De overleggroep bestaat uit leden uit de vijf verschillende provincies met interesse en vrijstelling voor het domein leren en studeren. De groep kwam 4 keer samen: op 20 september 2018 en op 31 januari, 12 maart en 21 mei 2019. Een greep uit de inhoud die aan bod kwamen:

- afbakening domein L&S
- kernprocessen en hun invulling binnen het domein L&S
- tekst 'Handvatten opmaak gemotiveerd verslag basisaanbod'
- getuigschrift basisonderwijs
- uitwisseling van interessant materiaal/informatie vanuit de verschillende contactgroepen
- leerstoornissen in het hoger onderwijs met onder meer toelichting door SIHO
- ZILL
- overleg met Van In en hun visie op ZILL
- ...

Werkgroep ICT West-Vlaanderen

Overleg met ICT-verantwoordelijken uit de centra West-Vlaanderen waar ICT-gerelateerde onderwerpen (delen van kennis, telefonie, ondersteunende tools, netwerk, informatieveiligheid ...) aan bod kwamen.

Werkgroep ICT Oost-Vlaanderen

Overleg met ICT-verantwoordelijken uit de centra Oost-Vlaanderen met als onderwerp de nieuwe wetgeving informatieveiligheid (GDPR).

Informatieveiligheid

Overleg met de netoverstijgende informatieveiligheidsconsulenten met als doel gelijkgerichtheid te bekomen bij het opmaken van een veiligheidsplan, policy's en procedures nodig n.a.v. het gebruik van privacygevoelige gegevens en dit n.a.v. de nieuwe Europese wetgeving GDPR.

SD 2.2 Kwaliteitsontwikkeling en organisatieontwikkeling versterkt het beleidsvoerend vermogen van de centra

Opvolging en ondersteuning bij de veranderde teamwerking in de centra

We continueerden de ondersteuning bij het opvolgen, implementeren en bijsturen van de veranderde CLB-werking en teamorganisatie, op vraag en op het tempo van de centra. Zo participeerden we aan veranderteams van individuele centra, boden we 2 provinciale sessies aan voor de veranderteams van de centra van provincie Antwerpen, waren we aanwezig op overleg met teamleiders van een centrum ... We gaven ook vormingen voor de rollen kwaliteit die in de nieuwe teams een plaats krijgen. Deze mensen nemen kwaliteit ter harte en maken hun teamleden warm om kwaliteitszorg (o.a. de kwaliteitscirkel) in alles wat ze doen mee te nemen. We gaven deze vormingen in Vrij CLB De Wissel Antwerpen (2 oktober 2018), Vrij CLB Limburg (15 oktober 2018 en 6 november 2018), Vrij CLB Diest-Tessenderlo (15 november 2018), Vrij CLB AMi 1 (10 januari 2019) en in Vrij CLB Voor- en Noorderkempen op 11 januari 2019.

Naar aanleiding van de veranderde CLB-werking bereikten ons ook heel wat zorgen vanuit de scholen waarmee vrije centra samenwerken. Daarom waren we aanwezig op de directiecommissies én adviesraden van zowel basisonderwijs, secundair onderwijs als buitengewoon onderwijs van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. We gaven toelichting bij het waarom van de veranderde CLB-werking en gingen in gesprek over de zorgen en bekommernissen van de schooldirecties. We bundelden de feedback in een synthesedocument dat besproken werd op het directiecomité van Vrij CLB Netwerk en op het middagoverleg met Katholiek Onderwijs Vlaanderen. We maakten afspraken voor verder gevolg in de loop van volgend schooljaar. Dit alles uiteraard met de bedoeling om de samenwerking tussen scholen en CLB's te versterken in het belang van de leerlingen.

We deden ook een aanbod naar centra die doorlichting krijgen. We gingen in 6 centra langs om samen met hen de doorlichting voor te bereiden. Het gaat om Vrij CLB Halle, Vrij CLB AMi 1, Vrij CLB Weimeersen, Vrij CLB Meetjesland en Vrij CLB Waas en Dender. Op dat moment gaven we toelichting bij de aanpak van een doorlichting, de noodzakelijk documenten, uitleg bij de opmaak van het LARS-portret ...

Vrij CLB Vormingsregister

In samenwerking met de verantwoordelijke kwaliteitszorg werd het vormingsregister verder uitgebouwd in overleg met de centra. Aanpassingen aan functionaliteiten die het gebruik vergemakkelijken werden ingebouwd

Naar een kennisnet voor Vrij CLB Netwerk

We exploreerden hoe een kennisnet Vrij CLB Netwerk er moet uitzien, welke functionaliteiten nodig zijn en welke software hiervoor geschikt zou kunnen zijn. Hierover meer onder 2.1: [Voorbereiding opstart gemeenschappelijk kennisnet](#).

SD 2.3 De centra staan sterk op het vlak van logistiek, administratie en regelgeving

De centra werden logistiek, administratief en juridisch ondersteund via zogenaamde 'CAJO-mededelingen', 'CAJO-dossiers' en een 'CAJO-website'. Via deze kanalen kunnen de centra relevante informatie nalezen over administratief-juridische thema's. Daarnaast werd ook ondersteuning geboden via het beantwoorden van vragen over welbepaalde onderwerpen/thema's. Deze vragen resulteerden vaak in een 'Vraag en antwoord' (FAQ), die vervolgens weer op de website werd gepubliceerd. Of de informatie werd in een document gegoten en gepubliceerd zodat dit door alle centra geconsulteerd kon worden.

CAJO-mededelingen

Deze tweemaandelijks mededelingen behandelden belangrijke beleidsontwikkelingen en verstrekten gerichte informatie en ondersteuning bij specifieke onderwerpen. Zij gaven ook duiding bij nieuwe richtlijnen en/of bij het vervullen van allerlei administratieve formaliteiten. Ook de gewijzigde regelgeving die van toepassing is voor de CLB-sector werd systematisch geded. In het werkjaar 2018-2019 werden 4 CAJO-mededelingen gepubliceerd. De CAJO-mededelingen zijn integraal te raadplegen op VCLB-intranet. Daarnaast zijn ze ook per thema/onderwerp terug te vinden in de alfabetische woordenlijsten.

CAJO-dossiers en documenten

In het schooljaar 2018-2019 werden heel wat CAJO-documenten aangepast aan de nieuwe regelgeving en werden ook enkele nieuwe documenten ontwikkeld. Onder andere volgende nieuwe CAJO-documenten werden gepubliceerd:

- Aanneembaarheid pensioen
- Omkadering
- UBO-register
- Fiscale verplichtingen – individuele fiche
- Tegemoetkoming kostenbedrijfsrevisor
- Personeelszaken – recente berichtgeving RVA
- Terugbetaling fietsvergoeding woon-werkverkeer
- FAQ Gratis verzekering voor vrijwilligers
- Good practice onbelast bijklussen

Overleggroep CAJO

De Overleggroep CAJO behandelde uiteenlopende administratieve en juridische aangelegenheden uit de dagelijkse CLB-werking. Tijdens het schooljaar 2018-2019 kwam de werkgroep 3 keer samen en werd er ingegaan op volgende thema's: modellen functiebeschrijving, arbeidsreglement, implementatie decreet leerlingenbegeleiding, fusie en samenwerking, ontwikkelingen in het kader van het beroepsgeheim, diversiteitsbeleid en non-discriminatiecode, bekwaamheidsbewijzen, tuchtklassenraad, informatie-uitwisseling met de school en overheidsopdrachten en DOKO.

CAJO-tijdslijn

Om (nieuwe) directies te ondersteunen bij de vele deadlines inzake het indienen van documenten, het nemen van beslissingen, het volgen van procedures ... werd een tijdslijn ontworpen. Deze tijdslijn is eigenlijk een (Google)agenda en is dusdanig ontworpen dat elke CLB-directie en secretariaatsmedewerker deze kan implementeren in de eigen agenda. De tijdslijn bevat alle relevante data die opgevolgd moeten worden volgens de centrumregelgeving, de personeelsregelgeving, welzijnsregelgeving ...

Elektronisch personeelsdossier PLATO

Het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, dat via DOKO het eigenaarschap van PLATO beheert, informeerde ons midden vorig schooljaar dat er niet meer zal geïnvesteerd worden in het programma en enkel het noodzakelijke onderhoud nog zal uitgevoerd worden. Dit creëerde (en creëert) heel wat problemen bij de implementatie van de nieuwe personeelsregelgeving uit het decreet leerlingenbegeleiding dat sinds 1 september van kracht is. PLATO werd ternauwernood aangepast aan de wijzigingen, maar draait momenteel noodgedwongen op een basissysteem dat heel wat tekorten heeft (geen controlemechanismen, geen koppeling met Attentia, geen documenten die up-to-date zijn, geen snelle aanpassingen ...) en waarbij de helpdesk binnen het Katholiek Onderwijs Vlaanderen op een laag pitje staat.

Om opnieuw op een degelijke manier administratief ondersteund te worden bij het doorgeven van de personeelsgegevens aan het werkstation, waren we genooddaakt om vanaf volgend schooljaar over te stappen naar een nieuw elektronisch personeelsdossier dat alle functionaliteiten bevat die nodig zijn om een goed personeelsbeleid en personeelsadministratie te voeren.

Overheidsopdracht elektronisch personeelsdossier (EPD)

Aangezien overgestapt moet worden naar een nieuw elektronisch personeelsdossier (EPD), en we een overkoepelende overeenkomst wensen af te sluiten met een nieuwe softwareleverancier, waren we genooddaakt om een procedure binnen de wetgeving op de overheidsopdrachten te volgen. Vanuit Vrij CLB Netwerk werden alle vereiste stappen die binnen deze procedure gezet dienen te worden, gecoördineerd. De centra werden nauw betrokken bij de procedure via een Werkgroep elektronisch personeelsdossier en een systematische terugkoppeling via het directiecomité en directiedagen. Via deze procedure werd een nieuwe softwareleverancier geselecteerd: Broekx.

Opvolging Broekx

Samen met de ankerfiguren elektronisch personeelsdossier (EPD) en via de Werkgroep EPD werd de werking van Broekx opgevolgd en geëvalueerd. De helpdesk Broekx ligt echter volledig bij Broekx, dit wordt niet meer door CAJO opgenomen. Daarnaast werd er gezocht naar verdere toepassingen binnen Broekx waardoor de centra minder planlast ervaren bij sommige administratieve verplichtingen (Attentia, sociale verkiezingen ...). Ook werd bekeken welke datawarehouse we kunnen toepassen op de gegevens uit Broekx (vb. aantal en periodes van opname van LBO).

Implementatie decreet leerlingenbegeleiding

Tijdens het schooljaar 2018-2019 werd de verdere implementatie van het decreet leerlingenbegeleiding opgenomen. Daarbij werd ondersteuning gegeven ten aanzien van de personeelsaangelegenheden, werden teksten opgesteld over huisonderwijs, sluitingsdagen, vakantiedagen en openingsuren ... Daarnaast werden nieuwe modellen van arbeidsovereenkomsten opgesteld en werd het model van aanvraag weigering verlofstelsels aangepast.

Nieuw model arbeidsreglement

Tijdens de het schooljaar 2018-2019 werd het nieuw model van arbeidsreglement gefinaliseerd. Dit model werd aangepast naar aanleiding van de wijzigingen door het decreet leerlingenbegeleiding. Dit model werd verspreid en vervolgens werd ondersteuning geboden bij vragen omtrent dit model. Elk centrum dient dit model nu voor te leggen aan het eigen lokaal onderhandelingscomité. Er wordt gevraagd om zo dicht mogelijk bij het model te blijven en aanpassingen enkel te doen wanneer dit absoluut noodzakelijk is.

Ondersteuning toepassing decreet rechtspositie personeelsleden

CAJO ondersteunde tijdens het schooljaar 2018-2019 de directies en personeelsverantwoordelijken bij een correcte toepassing van de personeelsregelgeving. Dit werd gedaan aan de hand van het ontwikkelen van documenten en infofiches, het opstellen van FAQ, het beantwoorden van vragen, het adviseren en ondersteunen van directies en besturen bij het toepassen van de regelgeving inzake evaluatie en tucht, het ondersteunen van directies bij conflicten binnen het centrum ... Binnen de huidige personeelsregelgeving is het daarnaast niet evident om een onderbouwd en samenhangend personeelsbeleid op te stellen. CAJO probeerde de directies zo veel mogelijk te helpen hun beleidsvoerend vermogen te optimaliseren, bijvoorbeeld met advies bij het opstellen van een verlovenbeleid. Ook werden verduidelijkende documenten opgesteld over de nieuwe regels met betrekking tot de tijdelijke aanstelling en aanvangsbegeleiding.

Ondersteuning bij toepassing centrumregelgeving

Er werd uitgebreid juridische ondersteuning geboden aan de centra inzake centrumregelgeving aan de hand van het beantwoorden van vragen die via verschillende kanalen binnenkomen (telefonisch, mail, overlegmomenten en vergaderingen) en het schrijven van artikels en CAJO-mededelingen (zie hierboven). De ondersteuning betrof onder andere het opstellen van verschillende FAQ's, die ook op de website gepubliceerd werden, informatieveiligheidsbeleid, radicalisering, de opvolging van de

onderhandelingen van het overkoepelend onderhandelingscomité arbeidsongevallen, bemiddeling bij klachten van ouders, ondersteuning bij casusoverleg of lokale integraleveiligheidscel (LIVC) ... Er werd een intern reglement voor het directiecomité van het Vrij CLB Netwerk opgesteld.

Ondersteuning decreet rechtspositie minderjarigen

De implementatie van het DRM bleef door de dienst CAJO (i.s.m. de dienst Inhoudelijke Ondersteuning) ondersteund worden aan de hand van ondersteuning op vraag (via mail en telefonisch, casusondersteuning ...). Op het [Internettenoverleg DRM](#) werden daarnaast netoverstijgende antwoorden geformuleerd en werden documenten uitgewisseld.

Diverse administratieve en juridische ondersteuning

Naast bovenvermelde grote thema's werden ook heel wat vragen naar ondersteuning gesteld vanuit de centra (telefonisch of per mail) inzake pensioen, M-decreet, overheidsopdrachten, openbaarheid van bestuur, verzekeringen, arbeidsongevallen, privacy, vrijwilligers, moederschapsbescherming, decreet rechtspositie minderjarigen en buitengewoon onderwijs, de toepassing en de gevolgen van het nieuw wetboek vennootschappen en verenigingen (in werking sinds 1 mei 2019), bewindvoering ... Indien de antwoorden op de vragen relevant waren voor alle directies, werd een verduidelijkend document verspreid via de Vrij CLB-Nieuwsbrief voor directies of via een CAJO-mededeling of werd een eerste stap gezet naar het ontwikkelen van een CAJO-dossier.

Daarnaast werd ook opnieuw de 3-daagse vorming 'Deontologische en juridische aspecten van leerlingbegeleiding' georganiseerd. Tijdens dag 1 werd ingegaan op de verschillende regelgevingen van toepassing op de CLB-praktijk, de evolutie van kinderrechten en de jongere in problemen (VOS, MOF) binnen het IJH-landschap. Tijdens dag 2 werd ingegaan op de privacywetgeving en het beroepsgeheim en tijdens dag 3 op het ouderlijk gezag, echtscheiding ...

Tot slot werd ook uitgebreid vraaggestuurde, individuele ondersteuning geboden aan centra bij het afhandelen van juridische kwesties, zoals over ouderlijk gezag, inbeslagnames onderzoeksrechter, beroepsgeheim, klachten van cliënten, contractuele aangelegenheden.

CPBW en de implementatie van de welzijnswet – [Technische bedrijfseenheid \(TBE\)](#) Vrij CLB Netwerk vzw

Het Comité Preventie en Bescherming op het werk (CPBW) kwam in 2018-2019 8 keer samen (27 september 2018, 11 oktober 2018, 22 november 2018, 20 december 2018, 7 februari 2019, 14 maart 2019, 9 mei 2019, 20 juni 2019). De verslagen en conclusies werden telkens via de Vrij CLB Netwerk-Nieuwsbrief en op het VCLB-intranet gepubliceerd.

De dienst CAJO biedt algemene ondersteuning aan de werkgeversdelegatie van het CPBW. Dat doet ze via deelname aan de voorbereidende vergadering die elke comitévergadering voorafgaat. In samenspraak met de interne preventieadviseur bereidt de cel mee documenten voor die ter bespreking voorgelegd worden. Ze antwoordt tevens op vragen van de aangesloten centra. Er werden ook vormingen gevolgd en er werd deelgenomen aan werkgroepen ter zake. Omtrent volgende thema's werd daarnaast onder andere ondersteuning geboden:

- Huishoudelijk reglement CPBW
- Vertrouwenspersoon
- Toestellen met oplaadbare batterijen

Samenwerking externe dienst preventie en bescherming op het werk

De samenwerking krijgt vorm via de kwartaalmeetings die met onze externe dienst worden georganiseerd. Het voorbije jaar werd vooral samengewerkt op vlak van het uitvoeren van de wettelijk bepaalde thema's. Verder is er een samenwerking voor het aanbieden van nascholing op maat van onze sector, het uitvoeren van specifieke risicoanalyses en vormgeven van het vitaliteitsbeleid binnen onze sector.

SENSOR en vitaliteitsbeleid

Dit jaar werd verder gewerkt met de resultaten van de psychosociale risicoanalyse. Naar aanleiding daarvan werd de werkgroep SENSOR opgericht, met als doel het uitwerken van een kader voor een vitaliteitsbeleid binnen onze sector. Om dit beleid vorm te geven, gaan we alle vrije CLB's betrekken en we doen dit door het opzetten van een project 'Toernee Vital'.

Toernee vital

In het kader van Toernee Vital organiseerden we provinciale dagen voor de preventiemedewerkers en ambassadeurs. De noden in het kader van psychosociale risico's werden in kaart gebracht en afgestemd op het werkveld. We maakten een toolbox die vanaf september 2019 een toer van Vlaanderen zal doen.

Filmpje 'Wat als ...'

We maakten een filmpje om onze visie inzake welzijn en toernee vital op een ludieke manier te verspreiden. Dit filmpje kan getoond worden op een personeelsvergadering, teamoverleg, lokaal PBW, welzijnsteam ... om iedereen te enthousiasmeren voor Toernee Vital!

WAARDEvolle medewerkers

Naar analogie met de website WAARDEvolle besturen en WAARDEvol leidinggeven, werd nu ook een webpagina 'WAARDEvolle medewerkers' opgesteld. Deze webpagina wil CLB-medewerkers ondersteunen in het vinden van hun eigen krachten en het werken aan hun welzijn en dat van hun collega's. De webpagina kadert binnen het project 'Toernee Vital', dat opgericht werd door de SENSOR-werkgroep van het overkoepelende CPBW TBE Vrij CLB Netwerk. Deze website bevat inspirerend materiaal voor CLB-medewerkers, preventiemedewerkers en welzijnsambassadeurs zodat zij aan de slag kunnen om het welzijn van zichzelf en collega's te verhogen. Onze overkoepelende visie hierover lees je in de afbeelding.

De ondersteuning wordt aangeboden via een ontwerpgerichte procesaanpak. Binnen deze procesaanpak zijn CLB-medewerkers zélf eigenaar van hun proces, maar worden zij hierin ondersteund door een aantal vooraf geformuleerde ontwerpeisen. Meer toelichting over deze begrippen is in de zijbalk van deze website terug te vinden.

Informatieveiligheidsbeleid

In samenwerking met de dienst CAJO werden vragen van de aanspreekpunten beantwoord. Centra werden gevraagd om op basis van een risicoanalyse een actieplan op te maken en uit te voeren. Conform de wetgeving werden sjablonen opgemaakt voor dataregister, incidentenregister, privacyverklaring ... ten behoeve van de centra.

Comité COC – Vrij CLB Netwerk

In Comité COC – Vrij CLB Netwerk overlegt Vrij CLB Netwerk met de personeelsafgevaardigden van COC, de Christelijke Onderwijscentrale, over personeelsaangelegenheden binnen de vrije gesubsidieerde CLB's en over de concretisering van de opdrachten van de personeelsleden.

Tijdens het schooljaar 2018-2019 kwam de commissie 5 keer samen en daarin kwamen volgende items aan bod: arbeidsreglement, CLB-chat, non-discriminatiecode, beleidsplan, regio-indeling NROC, beleidsontwikkelingen, Toernee Vital, bekwaamheid arts-coördinator, stuurgroep LARS.

SD 2.4. De centra beschikken over sterke besturen, directies en leidinggevenden

Bestuurlijke optimalisatie

De webpagina 'WAARDEvol besturen' werd verder aangepast aan de ontwikkelingen op het vlak van visie en missie. Vanuit CAJO werd ondersteuning aangeboden aan de bestuurders en directies die met de website aan de slag gingen. Er werd ook individuele ondersteuning voorzien ten aanzien van de plaatselijke besturen. Op vraag werden vergaderingen van besturen bijgewoond. Daar werd dan toelichting gegeven bij de website en (bijvoorbeeld) bij de verschillende modaliteiten van een fusie.

Samenwerken of fusie

Tijdens het schooljaar 2018-2019 werd uitgebreid ondersteuning geboden aan de besturen en directies die in een proces van een bestuurlijke of een centrumfusie betrokken zijn. De nodige informatie om een dergelijk proces voor te bereiden en uit te voeren werd ter beschikking gesteld via de webpagina 'WAARDEvol besturen'. Bij zo'n proces komt heel wat kijken, zowel op het vlak van communicatie als op juridisch vlak. Informatie vanuit verschillende invalshoeken is dan ook te vinden op de webpagina. Er werden ook heel wat vragen beantwoord over personele aangelegenheden bij een fusie.

Website waardevol leidinggeven

Op de directietweedaagse van oktober 2018 lanceerden we de website en toolbox '[waardevol leidinggeven](#)'. De website is opgebouwd op basis van een ontwerpgerichte procesaanpak en is gericht op de 2 pijlers leiderschapsstructuur en leiderschapscultuur. Ze geeft leidinggevenden de mogelijkheid om zelf ontwerpers te kunnen zijn van hun eigen leiderschapsstructuur en -cultuur. Binnen de ontwerpgerichte procesaanpak koppelen we de concrete praktijk aan de hedendaagse kennis (in de vorm van ontwerpeisen en aanbevelingen) en bieden we een stappenplan aan dat de

leidinggevenden van elk centrum autonoom doorlopen. Dit stappenplan start met een quickscan of een vragenlijst die inzicht biedt in de huidige realiteit en begeleidt dan de leidinggevende(n) via ontwerpeisen verder naar een 'nieuwe' geoptimaliseerde leiderschapsstructuur en -cultuur. De website en toolbox werd doorheen het jaar regelmatig geactualiseerd en aangevuld met bijkomende informatie inzake leidinggeven en verandermanagement.

Leiderschapstraject directies

De directietweedaagse van oktober 2018 betekende eveneens de kick-off van ons leiderschapstraject voor directies. In een eerste fase lag de focus voornamelijk op de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap. Aangezien de teams evolueren naar meer autonomie en verantwoordelijkheid (gedeeld leiderschap), vraagt dit om een andere aanpak, werkwijze en benadering dan het hiërarchisch leidinggeven. Hiervoor dient de leidinggevende dan ook andere competenties aan te wenden. Een belangrijke eerste stap hierbij is dat de leidinggevende inzicht verkrijgt in de eigen persoonlijke stijl en in de onbewuste drijfveren, sterktes, valkuilen en groeimogelijkheden. Van daaruit kan de leidinggevende zijn leiderschap verder gaan ontwikkelen.

De tweedaagse werd ondersteund door Patrick Schriel en zijn team, en was gebaseerd op de DISC-communicatie- en gedragsstijlen, de vier pijlers van werkplezier en de zeven lessen van Covey. Elk directielid heeft een gepersonaliseerd rapport ontvangen waarin zijn DISC-gedragsstijl werd uiteengezet. Dit rapport verschaft diepgaand inzicht in de bewuste én onbewuste voorkeuren in gedrag en communicatie. Het DISC-model bestaat uit de combinatie van vier temperamenten (dominant, interactief, stabiel en consciëntieus) en brengt iemands voorkeursstijlen, sterke kanten, communicatie en groeimogelijkheden in kaart. Een sterk voordeel van deze methodologie is dat het onbewuste natuurlijke gedrag (onder ongunstige omstandigheden) duidelijk aan de oppervlakte komt en dat het mogelijke contrast met het gewenste gedrag heel wat inzichten kan verschaffen.

Lerend netwerk leiderschap

We boden ondersteuning onder de vorm van een lerend netwerk leidinggevenden aan de directies en leidinggevenden van de vrije centra van West-Vlaanderen. Tijdens 4 bijeenkomsten gingen we in op diverse thema's gerelateerd aan leiderschap (o.a. gedeeld leiderschap, gelijkgerichtheid en zelfsturing, leiderschapsrollen en leiderschapsfuncties, teamontwikkeling en de rol van de leidinggevende daarbij, teamcoaching, impact van verandering op welzijn ...) en boden waar mogelijk praktische oefeningen aan waarmee leidinggevenden in hun teams aan de slag kunnen.

Raad van bestuur Vrij CLB Netwerk

De raad van bestuur van de vzw heeft de vennootschapsrechtelijke verantwoordelijkheden. De betreffende vennootschapsrechtelijke aangelegenheden worden voorbereid door de directie en het directiecomité van Vrij CLB Netwerk. De raad van bestuur komt minstens 5 keer per jaar samen. Anderzijds heeft deze raad ook een aantal strategische verantwoordelijkheden ten aanzien van het netwerk. De raad zet de strategische krijtlijnen voor de vrije CLB's in Vlaanderen en Brussel uit. Ze doet dit op basis van een participatief proces waarbij de lokale besturen en het directiecomité betrokken worden. Het directiecomité is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de strategische krijtlijnen voor het Vrij CLB over heel Vlaanderen en vraagt hiervoor tevens de input van de lokale

besturen. Het finale ontwerp wordt voorgelegd, besproken (indien nodig aangepast) en goedgekeurd in de raad van bestuur van het netwerk.

Verder bespreekt de raad van bestuur de standpunten (bv. ten opzichte van de overheid, welzijn) voorgedragen door het directiecomité, test of deze overeenstemmen met de Vrij-CLB-strategie en keurt deze vervolgens al dan niet goed.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de werking van het centrale niveau zelf en het personeelsbeleid van het netwerk.

Tijdens het schooljaar 2018-2019 heeft de raad van bestuur vijf keer vergaderd. (3 oktober 2018, 12 december 2018, 20 februari 2019, 24 april 2019 en 12 juni 2019). Er was een bijkomend gezamenlijk overleg tussen de raad van bestuur en het directiecomité op 9 november rond missie en visie in het kader van het nieuwe beleidsplan. De geannoteerde agenda van de raad van bestuur bestaat uit A- en B-punten. De B-punten vragen in principe geen bespreking, het staat de leden uiteraard vrij om verduidelijkende vragen te stellen. De raad van bestuur krijgt ook de kans om zelf agendapunten aan te brengen. Volgende items lagen voor ter bespreking:

- Intern reglement directiecomité
- Personeelsplan 2018-2019
- Beleidsplan 2019-2024
- Begeleidingsplan Vrij CLB Netwerk
- Engagementsverklaring KathOndVla
- Arbeidsreglement
- Evaluatie van de werking van de raad van bestuur
- Opstart werkgroep besturen
- Vaste benoemingen
- Aanvragen tot detachering en verlofstelsels
- Naamgeving diensten Schaarbeek
- Diversiteitsplan
- Voorbereiding algemene vergadering
- NROC in het kader van het decreet leerlingenbegeleiding
- Gezamenlijke tekst met KathOndVla: rol van PBD en CLB in het versterken van leerlingenbegeleiding op school
- Elektronisch personeelsdossier
- Toelichting pedagogisch project OVSG
- Rol van CLB als MDT minderjarigen
- Memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering
- Reacties KathOndVla op de nieuwe werking van de centra
- Sluitingsdagen Vrij CLB Netwerk 2019-2020
- Opvolging en terugkoppeling vernieuwde website

Directiecomité Vrij CLB Netwerk

Het directiecomité heeft tijdens het schooljaar 2018-2019 in principe om de twee weken een volledige dag vergaderd, wat resulteerde in 18 overlegmomenten. Het directiecomité bestaat uit maximaal 2 gemandateerde directeurs per provincie (2 voor West-Vlaanderen, 1 uit Oost-

Vlaanderen, 2 uit Antwerpen, 1 uit Limburg en 1 voor Vlaams-Brabant/Brussel) en buigt zich samen met de algemeen directeur van Vrij CLB Netwerk over de operationalisering van de opdrachten van de centra. Daarbij wordt gelijkgerichtheid nagestreefd. Het directiecomité heeft een eigen huishoudelijk reglement. Agenda en verslaggeving worden voorbereid door Vrij CLB Netwerk. Het staat de leden vrij om zelf ook punten te agenderen.

Het directiecomité heeft een overzicht over en volgt de werkgroepen en overleggroepen nauw op. Het staat ook mee in voor de voorbereiding van de raad van bestuur en de directiedagen. Dit is ook het forum waar netgebonden standpunten worden afgetoetst in functie van bijvoorbeeld internettenoverleg of overleg met de overheid. We verwijzen in het kader van de werking van het directiecomité ook graag naar SD 4.2.

Het directiecomité boog zich over volgende dossiers in het schooljaar 2018-2019, het gaat in deze om dossiers waarin verder gewerkt werd/wordt en ook dossiers waar beslissingen in genomen zijn:

- Leiderschapstraject
- De samenhang tussen kernprocessen en kernactiviteiten
- De waaierbrochure voor leerlingenbegeleiders in het kader van campagnemateriaal naar aanleiding van het nieuwe logo
- De voorbereidingen voor een nieuwe website
- Het beleidsplan 201-2024, met inbegrip van de missie en visie
- Begeleidingsplan Vrij CLB Netwerk
- Financiering en omkadering
- Memorandum Vrij CLB Netwerk en Memorandum ISC
- Een missie en visie PGZ internetten
- Een goedgekeurde tekst KP 7
- Opgroeiboekje
- Online tool systematische contacten
- Overleg met CM rond congres positieve gezondheid
- Huizen van het Kind
- De tekst 'rol van PBD en CLB in het versterken van leerlingenbegeleiding op school' in samenwerking met KathOndVla
- Het diversiteitsactieplan
- Visietekst PSF
- Standpunt met betrekking tot engagement in CLBch@t
- Nota contactmoment anderstalige nieuwkomers
- Kansen bevorderen in het nieuwe organisatielandschap Vrij CLB Netwerk
- Aanpassing brochure 'toetsstenen faire diagnostiek'
- Leidraad en praktijktool redelijke aanpassingen
- Draaiboek CLB/NAFT (internetten)
- Een projectplan indicatoren: de centra tonen wat ze doen
- Nieuwe functiebeschrijvingen
- Q-ool: een kwaliteitstoets op het dossier
- MDT/PVF/Zorgtoeslag
- Tekst getuigschrift basisonderwijs en toelatingsvoorwaarden secundair onderwijs, met aandachtspunten voor leerlingen met verslag
- Verslaggeving M binnen de vernieuwde CLB-organisatie
- Herwerkte richtlijnen met betrekking tot het afwerken GV bij schoolverandering

- Gezamenlijke investering rond OLB-diagnostiek (internetten)
- Nascholingsaanbod 2019-2020
- Beslissing tot professionalisering
- Beslissing met betrekking tot verkenning nieuw kennisnet
- Reprobél
- Een nieuw elektronisch personeelsdossier
- Gemeenschappelijk boekhoudplan en financiële rapportering

Tot slot heeft het directiecomité ook een evaluatie gemaakt over de voorzitter van het directiecomité en een zelfevaluatie, met inbegrip van een provinciale evaluatie.

Directiedagen

Tijdens het schooljaar 2018-2019 organiseerden we naast een directietweedaagse in oktober ook nog vier directiedagen. De directiedagen vonden plaats op 20 september 2018, 29 november 2018, 14 februari 2019 en 13 juni 2019. De directietweedaagse vond plaats op 4 en 5 oktober 2018. Tijdens de directiedagen sluiten we aan bij de actualiteit en de belangrijke dossiers voor CLB. Enerzijds zijn de directiedagen bedoeld als vorming en informatieoverdracht, maar tegelijk zijn ze ook bedoeld voor visievorming, standpuntbepaling en uitwisseling tussen de directies. Het centrale thema voor het schooljaar 2018-2019 was de opmaak van het beleidsplan Vrij CLB Netwerk 2019-2024 en het bijhorende begeleidingsplan. De directietweedaagse in oktober was de start van een traject rond leiderschap. Andere thema's die aan bod kwamen:

- Voorstelling van de resultaten van de Prodia-bevraging
- Output werkgroep diagnostische instrumenten
- CPBW en Toernee Vital
- Terugkoppeling Attentia rond werkbeleving
- Toelichting bij de kernprocessen Vrij CLB Netwerk
- Memorandum voor de Vlaamse Regering
- Projectplan indicatoren
- Kansen bevorderen in het nieuwe organisatielandschap van Vrij CLB Netwerk
- Contactmoment anderstalige nieuwkomers

SD 2.5 De centra integreren relevante onderwijsinnovaties en innovaties inzake leerlingenbegeleiding in hun dagelijkse werking (integratie op organisatieniveau)

De belangrijkste integratie van innovaties op organisatieniveau van het afgelopen jaar betreft het veranderingstraject (zie verder bij 6.2) en de verdere ondersteuning van een vernieuwde organisatiestructuur in nagenoeg alle centra (zie hoger bij 2.2). Omdat dit ook onder andere doelstellingen valt, geven we hier enkel een verwijzing mee.

Beleidsuitdaging 3

De medewerkers uit de vrije CLB's zijn deskundig en begeleiden leerlingen, hun ouders en scholen vanuit de meest actuele inzichten en methodieken

SD 3.1 De CLB-medewerkers beschikken over een geëxpliciteerde VCLB-eigen professionaliteit en een VCLB-eigen instrumentarium.

LARS

LARS werd ook in 2017-2018 aangestuurd door een netoverstijgende stuurgroep. Die is verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing, ontwikkeling en implementatie van LARS. Bijkomend was er aandacht voor de koppeling van LARS en andere digitale bronnen of applicaties.

De stuurgroep kwam in het werkjaar 2018-2019 zes keer samen om vorderingen, prioriteiten en implementatiestrategie van LARS te bespreken. Dit jaar kwam de werkgroep nomenclatuur terug samen met een aantal concrete opdrachten. Samen met de werkgroep werd de onderwerpenlijst en de functies grondig bekeken en waar nodig verduidelijkt en aangepast. Er werd een FAQ-lijst opgesteld om nog meer in te zetten op het uniform registeren. De inschrijving van een anderstalige nieuwkomer/vluchteling op school werd opgenomen in LARS als nieuw onderwerp om duidelijk aan te tonen hoeveel gesprekken we met deze leerlingen hebben. Samen met de inspectie werden een aantal modelrapporten opgesteld en werd een document aangemaakt waar alles ook afgestemd wordt met de cijfers van Vlaanderen. Met deze rapporten kunnen de CLB-directies de cijfers van hun eigen CLB gemakkelijk genereren over de voorziene onderwerpen. De bedoeling is om aan de hand van dit document in dialoog te gaan met inspectie en CLB.

De SPIN-module werd volledig geïmplementeerd in LARS. We werkten samen met AGODI om de informatie die creon via webservices wil meedelen aan de leerling secretariaten. Alle scenario's werden in kaart gebracht en bijgestuurd waar nodig. Samen met AGODI werden de directies van alle netten geïnformeerd op de directiedagen per net.

Naast deze inhoudelijke aansturing, verzorgden de leden van de stuurgroep ook de communicatie over het project binnen hun net en de centra en een signaalfunctie naar de overheid. Door op die manier een correct gebruik van LARS te faciliteren, wordt ook bijgedragen aan een meer gestroomlijnde werking in de CLB's in het algemeen.

Er was wekelijks een statusmeeting met projectleider en de softwareontwikkelaar. Dagelijkse communicatie met de ontwikkelaars (scrummeeting) zorgde voor een strakke opvolging.

Er werd een LARS-coachweek voorzien in de maand september. Hierbij kwam vooral de nieuwe SPIN-module aan bod en werd een demo gegeven van de nieuwe schermen van het medisch luik om

waar nodig nog te kunnen bijsturen met de input vanuit het veld. Afspraken en richtlijnen werden duidelijk gecommuniceerd in functie van het uniform registreren. Alle centra namen hieraan deel. Er waren ook centrumgerichte nascholingen, dit op vraag van de directies. Die vonden plaats op het centrum zelf en met alle medewerkers van het centrum. Er werd dieper ingegaan op specifieke vragen en op de knelpunten die men ondervindt tijdens het registreren van de activiteiten. Op die manier weten we ook wat er leeft op het veld en kan LARS ook hierop bijgestuurd worden waar nodig.

De projectleider zorgde voor een vlotte implementatie van de LARS-applicatie in de centra, door input te leveren voor technische ontwikkeling van LARS, de helpdesk te vragen, de vormingen aan te bieden de website up-to-date te houden.

Werkgroep nomenclatuur LARS

We kwamen 3 keer samen om de nomenclatuur van LARS (verder) af te stemmen op het decreet leerlingenbegeleiding. De functies werden verfijnd en ook de onderwerpenlijst kreeg een eerste update. De handleiding 'hoe registreer ik' werd grondig herwerkt. We werkten een voorstel uit voor een verdere actualisering van de onderwerpenlijst in de loop van volgend schooljaar.

Overleggroep intercultureel bemiddelaars

We kwamen in schooljaar 2018-2019 2 keer samen: op 10 oktober 2018 en 30 april 2019. We deelden informatie en ervaringen uit over intercultureel bemiddelen binnen de centra. We zochten naar de beste manier om binnen Vrij CLB Netwerk samen te werken rond intercultureel bemiddelen. We inventariseerden de huidige functiebeschrijvingen van de intercultureel bemiddelaars (ICB's) en stelden een eenduidige functiebeschrijving op voor de ICB's in het kader van de nieuwe CLB-werking. Deze beschrijving werd inhoudelijk afgetoetst met de overleggroep ICB's, overleggroep Kwaliteitszorg en overleggroep Cajo. Deze functiebeschrijving wordt begin schooljaar 2019-2020 samen met de andere functiebeschrijvingen voorgelegd aan het Directiecomité en bezorgd aan de directies.

Rol van PBD en CLB in het versterken van leerlingenbegeleiding op school

Samen met de dienst Lerenden van Katholiek Onderwijs Vlaanderen maakten we naar aanleiding van het decreet Leerlingenbegeleiding een nieuwe tekst op die focust op de rol van pedagogische begeleiding en CLB in het versterken van de leerlingenbegeleiding op school. Deze tekst werd goedgekeurd op de raden van bestuur van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (21 maart 2019) en Vrij CLB Netwerk (20 februari 2019), en einde maart 2019 via de nieuwsbrieven verspreid naar alle vrije scholen en vrije CLB's.

Onderwijskiezer

In 2018-2019 werkten we met hele team verder aan de systematische, kwaliteitsvolle uitbouw van de website www.onderwijskiezer.be. De netoverstijgende werkgroep Onderwijskiezer vergaderde 6 keer in 2018-2019, waarbij de inhoudelijke en technische optimalisatie besproken werden. Daarnaast hebben een verbetertraject opgestart om een antwoord te vinden op de toenemende werkdruk, de bijkomende opdrachten te kunnen blijven realiseren. De 4 vergaderingen die hieraan

gewijd zijn resulteerden in een lijst van activiteiten die we niet meer opnemen, activiteiten die we op een andere manier gaan opnemen en nieuwe activiteiten.

Vernieuwingen – aanpassingen

De vernieuwingen op Onderwijskiezer communiceerden we systematisch via een eigen nieuwsbrief en via de Vrij CLB Netwerk-Nieuwsbrief.

- In samenwerking met Geert Wittoek en Adinda De Boever hebben we met ons team de lay-out van de website een nieuwe look gegeven. Gevolg: meer eenvormigheid, minder doorklikken naar de gezochte informatie een betere presentatie van het geheel. We werken met meer iconen vanuit eenzelfde lay-out, wat allicht ordelijker overkomt.
- De modernisering van het secundair onderwijs (gewoon en buitengewoon) werd doorgevoerd. De eerste graad werd voor wat betreft het 1e leerjaar volledig aangepast, ook voor de opleidingen in BuSO OV 4. In het schooljaar 2019-2020 wordt het tweede leerjaar aangepast en de link naar de tweede graad gelegd.
- In de loop van het jaar (en verder doorlopend in het nieuwe schooljaar 2019-2020) zijn de duale opleidingen (gewoon SO, buitengewoon SO, duale opleidingen in kader van de Leertijd) die vanaf 2019-2020 worden ingericht, stapsgewijs ingevoerd. Aangezien de regelgeving en de organisatie nog niet volledig rond was eind juni kon niet alles en volledig worden weergegeven.
- De omvorming van de HBO5-opleidingen naar de graduaatsopleidingen is in de loop van het 2e trimester gerealiseerd. Terzelfdertijd werd de pagina over HBO5 volledig aangepast.
- In de loop van het 3e trimester werd duidelijk hoe de vernieuwde lerarenopleiding eruit zal zien vanaf het academiejaar 2019-2020. Bijgevolg zijn de verschillende soorten lerarenopleiding gefinaliseerd tijdens de maand juli en pas dan volledig op Onderwijskiezer geplaatst.
- Het aanbod van Syntra is aangepast, in die zin dat we rechtstreeks doorlinken naar de pagina's over hun dagopleidingen, avondopleidingen en bijscholingen.
- De onlinetesten zijn qua instructies en wijze van feedback wat aangepast. Dit vooral om de server van Onderwijskiezer op bepaalde momenten (vb. collectief invullen van de belangstellingsvragenlijsten in het 6e leerjaar) niet te overbelasten en te blokkeren.

De bezoekerscijfers werden systematisch bijgehouden en blijven stijgen. Tijdens het afgelopen schooljaar bezochten 1.714.783 mensen onze website, waarvan 1.662.263 nieuwe bezoekers (t.o.v. 1.363.685 unieke bezoekers in 2017-2018) de website. Het aantal ingevulde onlinetoetsen overschreed de kaap van 1.524.000 (vorig schooljaar eindigden we op 1.246.016).

De cijfers van de vraagmodule geven ook aan dat er meer vragen op ons afkomen dan de voorgaande jaren, zowel bekeken over een heel schooljaar, als toegespitst op de zomerperiode:

	september-augustus	juli-augustus
2014-2015	1569	253
2015-2016	1359	196
2016-2017	1170	148
2017-2018	1079	128
2018-2019	1335	231

De grootste groep vraagstellers zijn de leerlingen secundair onderwijs, gevolgd door de ouders en de CLB-medewerkers (in de zomerperiode zijn dit de studenten hoger onderwijs). Het niveau van de vragen blijft voornamelijk het secundair onderwijs, gevolgd door vragen op het niveau van het hoger onderwijs. De meeste aandacht gaat uiteraard naar de dagelijkse opvolging van de gegevens van scholen en opleidingen. Tijdens de SID-indagen (15 dagen in totaal) in de verschillende provincies hebben 3 medewerkers van Onderwijskiezers (Liese, Bart en Jean-Marie) mee de neutrale informatie naar jongeren en ouders verzorgd. Bij eigen turving van de vragen stellen we in alle provincies vast dat verhoudingsgewijs de medewerkers van Onderwijskiezer de meeste vragen krijgen op de SID-in (op de CLB-stand, waar Onderwijskiezer ook staat).

Het afgelopen schooljaar is ongeveer 0,90 FTE van de omkadering van Onderwijskiezer gespendeerd aan het project 'Samenscholen', teneinde onze databasestructuur te kunnen moderniseren. Dit loopt in samenspraak met het Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Met verschillende partners proberen we informatie uit te wisselen waarbij we streven naar een win-winsituatie voor beiden. Onderwijskiezer sluit hiervoor samenwerkingsovereenkomsten af.

Momenteel hebben wij onder meer een samenwerking met deze partners:

- Ministerie van Onderwijs en Vorming
- Columbus
- Instaproef lerarenopleiding
- De Stap Gent
- Stepstone
- Stageregistratiesysteem voor lerarenopleidingen (in opbouw)
- Linguapolis-Universiteit Antwerpen (in opbouw)
- Beroepenpunt Brussel (in opbouw)
- Luci-platform KU Leuven
- Competent
- Alimento
- VDAB
- Jobat
- Vivo-social profit
- een 40-tal Vlaamse steden/gemeenten

Tijdens dit schooljaar hebben we verder de samenwerking met CLBch@t uitgerold, waarbij we streven naar complementariteit. De totaal nieuwe netoverstijgende infobrochure 'Naar het secundair onderwijs' werd door 3 medewerkers van het team van Onderwijskiezer – aangevuld met een veldwerkster uit het GO! (Maja Embrechts) – uitgewerkt en via de VCLB Service cvba ter beschikking gesteld van de CLB's en de scholen.

Caleidoscoop

Caleidoscoop is ons tijdschrift voor leerlingenbegeleiders. Het brengt veelzijdige informatie over leerlingenbegeleiding, onderwijs, opvoeding en hulpverlening aan kinderen, jongeren en hun ouders. Caleidoscoop draagt bij tot de professionalisering van CLB'ers en het promoten van de CLB-werking.

De artikels die verschijnen komen zowel van externen als van CLB'ers uit centra en uit Vrij CLB Netwerk.

De redactie van Caleidoscoop vergaderde in het schooljaar 2018-2019 zevenmaal: op 13 september 2018, 6 november 2018, 11 december 2018, 7 februari 2019, 12 maart 2019, 2 mei 2019, 18 juni 2019. De activiteiten waren de volgende:

- ideeën aanbrengen voor nieuwe artikels zodat het hele spectrum dat CLB-begeleiding beslaat, weerspiegeld wordt in de artikels;
- auteurs rekruteren (op studiedagen);
- interviews voorbereiden en afnemen;
- artikels recenseren;
- artikels en interviews zelf uitschrijven.

De kernredactie van Caleidoscoop werkte aan de volgende acties m.b.t. de herbronning en vernieuwing van Caleidoscoop:

- Realisatie van redesign van het papieren tijdschrift vanaf september 2018: volledig nieuwe vormgeving.
- Realisatie van nieuwe rubrieken: happy@work, feitenvanger.
- Promotie voeren over Caleidoscoop (bij nieuwe CLB-medewerkers, op nascholingen georganiseerd door Vrij CLB Netwerk, nieuwsbrieven andere CLB-netten).

Caleidoscoop verscheen in 2018-2019 elke twee maanden, met uitzondering in juli en augustus. Voor een overzicht van de inhoud en verwijzen we naar www.caleidoscoop.be. Overzicht van de verschenen covers in 2018-2019:

Traject uitsluitingsmechanismen – netoverstijgend project met alle Limburgse CLB's

In het schooljaar 2017-2018 werd in Limburg, provinciaal en netoverstijgend, een traject opgestart om te werken aan een aantal uitsluitingsmechanismen binnen de CLB. Hiervoor werd een duidelijk traject uitgetekend met directies en medewerkers, onder begeleiding van Vrij CLB Netwerk en begeleiders uit de andere netten.

- Ambitie: wij zijn tevreden als de ouders en leerlingen van doelgroepen effectief het CLB als een meer toegankelijke, en steunende organisatie percipiëren.
- Doelstelling: het DNA van het CLB veranderen zodat de dominante cultuur meer toegankelijkheid is voor armoedefactoren en voor andere doelgroepen binnen diversiteit. Focus blijft de organisatie van het CLB.

Tijdens het schooljaar 2018-2019 werd dit verder uitgerold over alle centra, d.m.v. een aantal sessies met medewerkers van alle centra (9 november 2018, 23 november 2018, 30 november 2018, 7 december 2018) en sessies met de directies (17 mei 2019). Vrij CLB Netwerk en POC OVSG werken de sessies uit en brengen alle input samen zodat ook de directies met deze informatie en parallel aan de sessies van de medewerkers een traject lopen. Op basis van alle input wordt een actieplan opgemaakt, dat verder verfijnd wordt en gecommuniceerd in de loop van het 1e trimester 2019-2020 op een Kansenfeest.

Op-Stapreeks: aanpassingen vernieuwing secundair onderwijs

In het kader van de modernisering van het secundair onderwijs kende 'Op Stap naar het SO' 2 herwerkingen. 'Op Stap naar het SO' vanuit buitengewoon onderwijs kende 1 herwerking. Om tegemoet te komen aan een aantal reacties in het kader van gendergelijkheid werd 'Op Stap naar de 2e graad B-stroom' eveneens herwerkt. Ook duaal leren werd hierin aangepast. 'Op stap naar de 3de graad' kende een vrij grondige herwerking waarbij verouderde lijsten verwijderd werden en vervangen door links op onderwijskiezer. Er werd een basispowerpoint ontwikkeld voor de overgang lager onderwijs – secundair onderwijs.

Werkkader systematisch contactmoment eerste kleuters

Uit het werkveld kwam de nadrukkelijke vraag om een werkkader uit te schrijven om aan de slag te kunnen gaan met het contactmoment met ouders. Een werkkader werd uitgewerkt en op 9 november 2018 aan een grote groep geïnteresseerde CLB-medewerkers voorgesteld. Voor een aantal topics was dit een logische opvolging van wat we deden in de consulten (met name de topics waarvoor er standaarden en richtlijnen voor ontwikkeld zijn door de VVWJ), maar voor een aantal andere topics uit het decreet was dit minder evident. In afwachting van een netoverstijgende uitwerking van dit luik, gebruiken we de 'Ontwikkelingsaspecten en Omgevingsinteractie (O&O)-methodiek die ontwikkeld werd door het Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg (NCJ). Alle materialen zijn beschikbaar via het intranet van de website van Vrij CLB Netwerk.

Herformulering KP7

Het decreet dwingt ons om de kernprocessen terug onder de loep te nemen. Ook voor KP7 werd dit gedaan. Na grondig overleg op meerdere fora en in samenspraak met het directiecomité werd KP7

geherformuleerd. Doel was om duidelijk te maken wat binnen het verplichte luik valt (meer specifiek de systematische contactmomenten) en wat onder de vraaggestuurde werking gesitueerd wordt. Tegelijkertijd geeft het de contactmomenten een plaats binnen de ruimere CLB-werking en kan men zien waar de dwarsverbanden zijn met de vraaggestuurde werking.

Outcome systematische contactmomenten

Binnen het tijdsbestek van het schooljaar 2018-2019 konden we komen tot een gelijkgerichte visie over de netten heen over de gewenste outcome van de verschillende contactmomenten. Het was nog iets te snel om dit ook nog verder te kunnen concretiseren tot op het niveau van de centra. Dat heeft mede te maken met het feit dat er nog onvoldoende duidelijkheid is over hoe ver gelijkgerichtheid mogelijk is en waar de grenzen liggen voor het 'op maat' afstemmen van de contactmomenten op de centrameigen situatie. Voor het schooljaar 2019-2020 liggen de grote lijnen dus wel al vast, maar is er nog werk aan de operationalisering daarvan. Om centra verder te helpen werd niet alleen de outcome per systematisch contactmoment uitgeschreven, maar werden ook voorbeelden van begeleidende brieven en vragenlijsten aangeboden via het intranet.

Verdere ontwikkeling van informaticatoepassingen

- Webbased toepassingen
 - Het ontwikkelen en verder uitwerken van toepassingen in overleg met collega's
 - Onderwijskiezer
 - Data afkomstig van derden (Dpt. onderwijs, Linguapolis ...) werd ingewerkt
 - Samenscholen met Katholiek Onderwijs Vlaanderen
 - CLBch@t
 - Vormingsregister
 - Prodiagnostiek
 - Meetingbeheer
 - Technische fiche
 - Personendatabank
 - Ter beschikking stellen van cijfers m.b.t. websitegebruik
 - Implementeren van Office 365 voor de collega's Vrij CLB Netwerk

SD 3.2 CLB-medewerkers integreren relevantie onderwijsinnovaties en innovaties inzake leerlingenbegeleiding in hun dagelijkse CLB-praktijk (integratie op medewerkersniveau)

Nascholing

De nascholingsbrochure en -website geven een overzicht van het nascholingsaanbod 2018-2019. De evaluatie van deze nascholingen is terug te vinden op [de website](#). Het nascholingsaanbod voor 2019-2020 werd voorbereid en uitgewerkt in overleg met de centra en de provincies. In de nascholingsbrochure wordt het aanbod thematisch weergegeven, in lijn met de grote beleidsthema's die afgeleid werden uit de Vrij CLB-beleidsvisie 2014-2020.

Vormingen OLB in de moderne CLB-praktijk

- 5 provinciale vormingen omtrent de modernisering SO i.s.m. dienst Curriculum van Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Ondersteunen van een OLB-traject op school i.s.m. Dienst Lerenden van Katholiek Onderwijs Vlaanderen: vanuit welk oogpunt kunnen wij OLB-trajecten op scholen ondersteunen. Wat is rol van PBD? En wat is rol van CLB?
- Basisvorming OLB (gedeelte zonder specifieke noden): kennismaken met keuzemodellen, studiekeuzetaken, vroegtijdig schoolverlaten, onderwijsskiezer, relevante wetgeving, keuzetools.
- Instapbegeleiding nieuwe medewerkers: kennismaking met het domein OLB.
- Wetgeving SO: 2 vormingen georganiseerd met Chris Dockx als expert.
- Een 8-tal nascholingen mee georganiseerd en/of gegeven in het kader van de implementatie van Columbus bij pedagogische begeleiders en CLB-medewerkers in samenwerking met Dienst Lerenden Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Vormingen vanuit Kansenbevoordering

Vormingen georganiseerd en uitgewerkt vanuit Kansenbevordering met de bedoeling om zowel aan beginnende CLB-medewerkers voldoende basis mee te geven om kansenbevorderend te werken als aan meer ervaren medewerkers specifieke tools, nieuwe inzichten aan te reiken om begeleidingswerk te doen in een diverse context.

- Instapbegeleiding – bijdrage betreffende kansenbevordering in CLB
- Basisvorming kansenbevordering – 3-daagse vorming bestaande uit een introductiedag met een denkkader rond armoede, een inleefdag en terugkoppeling, kennismaking met verschillende facetten binnen het thema KB: vluchtelingen en anderstalige nieuwkomers – faire diagnostiek – omgaan met trauma - ... in interactie met de deelnemers.
- Bijdrage aan ‘Kapstokken voor een handelingsgericht traject’, invalshoek faire diagnostiek.
- Werken met (moslim)jongeren in een diverse samenleving – aanreiken van een aantal sleutels om (moslim)jongeren te ondersteunen in een diverse samenleving, waarin toenemend spanningen zichtbaar worden.
- Identiteitsontwikkeling bij moslimjongeren – hier werd ingezoomd op de identiteitsontwikkeling van moslimjongeren
- Halal of niet? Vragen omtrent islam en onderwijs in Vlaanderen – Tijdens de vorming werden zeer concrete antwoorden gegeven op vragen over de islam en gekoppeld aan de plaats die deze antwoorden al dan niet krijgen binnen onderwijs. Aansluitend stelde Chris Wijns de visie van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen voor betreffende het omgaan met de toenemende diversiteit, nl. de katholieke dialoogschool.
- Om de positie van CLB-medewerkers bij moeilijke gesprekken met ouders, leerlingen en leerkrachten in een diverse context te verhelderen en op een professionele manier te hanteren, stelden de medewerkers van Bart Brandsma zijn model van polarisatiemanagement voor. Tijdens een workshop op dag 2 werd het model ingezet in een aantal onderwijs- en CLB-gerelateerde zaken.

Individuele ondersteuning kansenbevordering

Wij gingen in op vragen van individuele medewerkers of boden op centrumniveau ondersteuning betreffende een aantal thema's binnen KB:

- Vragen betreffende het omgaan met radicalisering: hierbij wordt zowel telefonisch, via mail of door aanwezigheid op het centrum ondersteuning geboden. In één ernstige situatie werd de PBD gecontacteerd en werd samen met de PBD een traject uitgetekend om verdere escalatie van radicalisering te voorkomen, op niveau van de individuele leerling en op niveau van de school. In een ander centrum kwamen we 2 keer samen om de noden van het betreffende centrum te verkennen en de verdere aanpak uit te tekenen.
- Vragen betreffende diagnostiek bij vluchtelingen of over mogelijkheden bij opvang van uitgewezen asielzoekers met kinderen.
- Vragen over de procedure voor het contact AN, zo kort mogelijk na inschrijving in een school.

Beleidsuitdaging 4

Vrij CLB Netwerk is de spreekbuis van de centra en verdedigt hun belangen

SD 4.1 Beleidsvoorbereiding komt tot stand in nauw overleg met de centra, partnerorganisaties en diverse onderwijsactoren

SD 4.2 Vrij CLB Netwerk is de representatieve organisatie van de vrije CLB-sector voor belangenbehartiging en vertegenwoordiging, en neemt gedragen standpunten in namens de centra

Omdat we zelf merken dat SD 4.1. en 4.2. nauw met elkaar verwant zijn, hebben we ze bij het schrijven van het jaarverslag samengebracht.

ISC

De internettensamenwerkingscel of ISC is een informeel overleg van vertegenwoordigers van de drie centrumnetten (vier koepels). De ISC komt maandelijks samen om te overleggen over actuele beleidsontwikkelingen die op de CLB-sector van toepassing zijn. De ISC neemt ook sectorale standpunten in. ISC kan ook tijdelijke werkgroepen oprichten in functie van ontwikkeling van materialen of in voorbereiding van standpunten. (vb. M-ISC, IROJ, netoverstijgende werkgroep PGZ). ISC is daarnaast het forum dat gebruikt wordt om in overleg te gaan met andere sectoren, actoren in de jeugdhulp of aanbelandende sectoren waar we als CLB mee samenwerken.

De ISC kent een jaarlijks wisselend voorzitterschap, dat tijdens het schooljaar 2018-2019 werd waargenomen door Vrij CLB Netwerk. Het voorzitterschap betekent ook dat agendasetting en verslaggeving worden opgenomen. Na elk ISC-overleg wordt een ISC-nieuwsbrief bezorgd aan de directies van de centra. Naast een aantal kleinere dossiers kwamen volgende onderwerpen aan bod tijdens de overlegmomenten:

- Voorbereiding overleg met de overheid (administratie en kabinet)
- Overleg met de projectleider 'één gezin, één plan'
- Overleg met NAFT-aanbieders en draaiboek samenwerking NAFT/CLB
- Overleg met federatie CAR
- Overleg met Kind en Gezin in het kader van de Huizen van het Kind
- Overleg met Bruno Vanobbergen als directeur van het Agentschap Jongerenwelzijn
- Groeipakket/zorgtoeslag/PVF/MDT
- Audit LARS
- ISC-afspraken met betrekking tot opmaak verslag bij schoolverandering
- Prodia IQ-grenzen
- Project collectief leerlingenvervoer
- CLB Online
- Intersectoraal jaarverslag IJH
- Sectoraal jaarverslag CLB
- Leerlingenpaspoort
- Memorandum ISC
- Evaluatie decreet Integrale Jeugdhulp
- Toelichting bij de preliminaire resultaten van het onderzoek naar de haalbaarheid en validiteit van 'gezond leven'/SPARK
- Toelichting bij de sjablonen diagnostische instrumenten
- Sameninvestering in OLB-diagnostiek
- Werking en samenwerking met inspectie
- Herwerking brochure faire diagnostiek

In het schooljaar 2018-2019 was er, net zoals de vorige jaren, een overleg voorzien met de overheid (kabinet en administratie). Deze onderwerpen kwamen aan bod:

- Knelpunt dossiers en vraag om dit te integreren in LARS
- 'Een gezin, een plan': inzet van projectmiddelen welzijn in CLB-context en mogelijke consequenties
- Ondertekenen van het (G)V
- Traumapsychologen
- Ontwikkeling draaiboek terugkerende kinderen Syriëstrijders
- Gegevensdeling binnen de jeugdhulp n.a.v. GDPR
- Aanwending omkadering en personeelsformatie
- Overleg met Kind en Gezin en kabinet welzijn rond groeipakket
- Overleg met Jongerenwelzijn met betrekking tot afspraken in het kader van de samenwerking onderwijs-welzijn
- Overleg met Agentschap Zorg en Gezondheid met betrekking tot vaccinaties
- Overleg met E-youthambassadeur in functie van mogelijke koppeling met LARS
- Erkenning klinisch psychologen/orthopedagogen
- Huisonderwijs
- Verdeling leerlingen Syntra
- Middelen aanvangsbegeleiding
- Strategisch plan geletterdheid
- Infomoment onderwijs-welzijn-leerlingenbegeleiding-jeugdhulp

- Modulering 3.0
- Vraag tot advies van de CLB-sector in verband met Vlaamse krachtlijnen overdracht van onderwijs naar verdere levensloopbaan

ISC-werkgroep PGZ

Deze werkgroep werd opgericht op vraag van het ISC. Ze bestaat uit een vertegenwoordiging van Vrij CLB Netwerk, GO! en OVSG. De ad-hocwerkgroep kwam 8 keer samen (12 oktober 2018, 26 november 2018, 10 december 2018, 7 februari 2019, 20 maart 2019, 6 mei 2019, 13 juni 2019, 25 juni 2019). De werkgroep had tot doel een netoverstijgend standpunt in te nemen rond preventieve gezondheidszorg in het decreet en een aanzet te geven voor de aanpak van de systematische contactmomenten. Daarbij was er ruim aandacht voor gelijke kansen en doelgroepwerking en voor de noden van de artsen en de verpleegkundigen om het decreet in de praktijk om te kunnen zetten.

Forum Ouders - Vrij CLB Netwerk

In het Forum Ouder (voormalige Commissie 4) zitten we samen met de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV). Volgende organisaties sluiten ook bij het overleg aan: het Minderhedenforum, Netwerk tegen Armoede, Welzijnszorg, de Gezinsbond, Gezin en Handicap, Samenlevingsopbouw. Belangrijk in het overleg is te peilen naar de verwachtingen van ouders en kansengroepen, met daarbij ook aandacht voor de mogelijkheden van participatie aan de CLB-werking.

In het schooljaar 2018-2019 waren er twee overlegmomenten, met name 23 januari 2019 en 22 mei 2019. Volgende onderwerpen kwamen aan bod tijdens het overleg:

- Beleidsplan Vrij CLB Netwerk
- Project STOS: samen tegen onbetaalde schoolfacturen
- Nieuwjaarsbrief Netwerk tegen Armoede
- Concept positieve gezondheid
- Adviestekst kleine vestigingen (VCOV)
- Oefenkans Nederlands (VCOV)
- Bevraging Ondersteuningsmodel (VCOV)
- Diversiteitsactieplan
- Vernieuwingen inzake het ondersteuningsmodel vanaf 1 september 2019
- Publieke website en verwachtingen van ouders
- Huizen van het Kind
- Memorandum Vrij CLB Netwerk en ISC
- Werelddag Verzet tegen Armoede (17 oktober 2019) in het kader van schoolkosten

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Middagoverleg

- tekst scholen ondersteunen (zie 3.1)
- afstemming veranderde CLB-werking (zie 2.2)

Vlaanderenbreed Overleg Zorg en Kanserijk Onderwijs

Vrij CLB Netwerk is lid van het Vlaanderenbreed Overleg Zorgbreed en Kanserijk Onderwijs van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Dit overlegplatform heeft als jaarthema het updaten en herwerken van het zorgvademeccum. Vanuit Vrij CLB Netwerk werkten we actief samen in verschillende schrijfgroepen die bijdragen leveren aan dit vademeccum.

Vlaanderenbreed Overleg Onthaalklassen anderstalige nieuwkomers (OKAN)

In dit VO bekijken wij de aanpak van vluchtelingen en AN in het secundair onderwijs en zoeken wij samen naar een stevige basis voor samenwerking, uitwisseling en ondersteuning van scholen en CLB via expertisedeling, onderlinge afstemming en versterken van mekaar's werking. Als Vrij CLB Netwerk namen wij 3 keer deel. Deze samenwerking maakt het mogelijk om tussentijds bij vragen aan PBD of CLB (POC) onderling af te stemmen, signalen door te geven of een gemeenschappelijk standpunt in te nemen. (Bijvoorbeeld: OKAN-leerlingen horen slechts uitzonderlijk thuis in het buitengewoon onderwijs.)

Steunteam Ondersteuningsmodel

Vrij CLB Netwerk was ook in 2018-2019 lid van het steunteam ondersteuningsmodel. Dit overlegplatform heeft als doel de implementatie te ondersteunen van het ondersteuningsmodel (zowel de ondersteuningsnetwerken als ondersteuning voor de zogenaamde 'kleine' types). Gezien CLB een belangrijke partner is binnen het ondersteuningsmodel, is het samenwerken rond knelpunten essentieel.

Werkgroep onderwijs -welzijn

In het kader van de evoluties in de 'persoonsvolgende financiering' (PVF) werd binnen katholiek onderwijs een werkgroep opgericht waarin ook het vlaams welzijnsverbond participeert. Streefdoel is om te komen tot een gedeeld 10-punten plan waaraan de verdere uitrol van PVF zou moeten voldoen om een maximale samenwerking tussen onderwijs en welzijn mogelijk te maken. Vrij CLB Netwerk participeert aan deze werkgroep als actief betrokken partner: de draaischijffunctie van CLB en de opdracht als multidisciplinair team (MDT) binnen jongerenwelzijn.

Vlaanderenbreed Overleg competentieontwikkeling

Vrij CLB Netwerk participeert aan het Vlaanderenbreed overleg competentieontwikkeling. Topics die aan bod kwamen: individueel aangepast curriculum (IAC), rol van competentiebegeleiders, afstemmen rond de tekst van Vrij CLB Netwerk 'handvatten bij opmaak gemotiveerd verslag basisaanbod'.

Werkgroep onderwijsloopbaanbegeleiding in de eerste graad

Met welke bril kijken we naar onderwijsloopbaanbegeleiding in de eerste graad. Dit diende mee als inspiratie voor het opzet van de brede en oriënterende eerste graad.

Overleg DOKO

Er vond een overleg plaats tussen Vrij CLB Netwerk en de vzw DOKO. Vzw DOKO (Diensten ter Ondersteuning van het Katholiek Onderwijs) ondersteunt leden van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en aanverwante verenigingen bij de toepassing van de wetgeving overheidsopdrachten. DOKO

fungeert daarbij o.a. als aankoopcentrale, verstrekt juridisch advies, organiseert vormingen en ondersteunt netwerkgroepen. Ook vrije CLB's kunnen er gebruik van maken en kunnen, aan de hand van een nog uit te werken algemene procedure, toetreden. Hoe dit concreet verder moet, wordt bekeken met Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Project ter implementatie van Columbus

We werkten mee aan een project voor 30 scholen(gemeenschappen), pedagogische begeleiders en CLB-medewerkers, inclusief verschillende nascholingen.

Vlor

Vanuit Vrij CLB Netwerk participeren we aan diverse overleggroepen binnen de Vlaamse Onderwijsraad.

Overlegplatform welbevinden en preventie van pesten op school

Het Overlegplatform kwam 6 keer samen (18 september 2018, 9 oktober 2018, 22 januari 2019, 19 maart 2019, 21 mei 2019, 18 juni 2019), bracht een advies uit rond de preventie van pesten op school, volgde recent onderzoek rond biased based pesten en bereidde een studiedag voor.

Raad Basisonderwijs

De Raad Basisonderwijs kwam 8 keer samen. Op de agenda stonden heel wat topics, waarbij vooral de inbreng vanuit de Raad Basisonderwijs in adviezen van de Algemene Raad van de Vlor een belangrijk aandeel inneemt. Enkele adviezen die uitgebracht werden: Gevalideerde toetsen einde basisonderwijs: hefboom voor kwaliteit, wijziging inschrijvingsrecht, ook voor buitengewoon onderwijs (advies over het voorstel van decreet houdende wijzigingen van het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs, wat het inschrijvingsrecht betreft), tijd voor een volwaardig toekomstplan basisonderwijs. Verder werd op de Raad Basisonderwijs toelichting gegeven bij enkele relevante onderzoeksrapporten.

Commissie leerlingen met specifieke noden

De vroegere commissies buitengewoon basisonderwijs en buitengewoon secundair onderwijs werden samengevoegd en uitgebreid. De nieuwe commissie heeft in het schooljaar 2018-2019 voorbereidend werk geleverd om in 2019-2020 te komen tot een advies over hoe onderwijs aan leerlingen met specifieke noden er in de toekomst dient uit te zien.

Vlor-overlegplatform SOHO

Afstemming over Columbus, stuurgroep implementatietrajecten Columbus, ijkingsstoetsen, omgaan met slaagcijfers ...

Commissie diversiteit en GOK

Deze commissie kwam 7 keer samen (25 september 2018, 16 oktober 2018 en 20 oktober 2019, 19 februari 2019, 26 maart 2019 en 28 mei 2020). Vooral aan de adviezen betreffende het nieuwe inschrijvingsrecht werden meerdere vergaderingen gewijd. Andere accenten hadden te maken met het financiële luik van het gelijkkansenbeleid, omgaan met diversiteit binnen onderwijs ... Binnen

deze commissie werd een werkgroep samengebracht om een advies voor te bereiden betreffende de verlaging van de leerplicht.

Medewerking aan wetenschappelijk onderzoek

- deelname als stakeholder in een SBO-projectaanvraag over effectieve interventies tegen pesten op school (KULeuven)
- deelname aan de stuurgroep van het SBO-project Blend Agressie (UCLL)
- Stuurgroep ABAS-3: we participeren in de stuurgroep van het wetenschappelijk onderzoek dat moet leiden tot een Vlaams instrument om op een betrouwbare manier adaptief gedrag te kunnen meten. Vanuit de werkgroep faire diagnostiek reiken wij voorstellen, aandachtspunten, advies aan zodat dit instrument van bij aanvang zo fair mogelijk kan gebruikt worden.
- Vlaamse werkgroep OLB-diagnostiek: samenwerking met onderzoekers van UGent, KU Leuven, Thomas More, Vives en vertegenwoordigers van West-Vlaamse vrije CLB's en van POC GO!-CLB
- met Walter Magez en Annemie Bos als ontwikkelaars van I-Like en I-prefer.
- deelname aan de expertgroep en adviesgroep van het SWVG)onderzoek EF42 – Wachtlijstenautisme
- deelname aan de adviesgroep in het kader van het SWVG onderzoek EF 33 - Academische werkplaats Autisme

Pearson

We zaten 2 keer samen met uitgeverij Pearson voor overleg over een samenaankoop van diagnostische instrumenten door de centra. Deze samenaankoop loopt telkens in de periodes november-december en mei-juni.

Medewerking met organisaties actief rond gezondheid en welbevinden

We werden door volgende organisaties gevraagd om kritisch mee te denken en producten of publicaties na te kijken vanuit het perspectief van CLB

- VAD: conceptteksten over communiceren rond middelengebruik
- Sensoa: gesprekswijzer om seksueel gedrag ter sprake te brengen
- Vlaams Instituut Gezond Leven: tool Meesterlijk Gezond
- Serious urban game rond welbevinden

Kwaliteitscentrum voor diagnostiek

We participeerden in de ad-hocwerkgroep van het Kwaliteitscentrum voor diagnostiek om te komen tot een intersectorale algemene diagnostische richtlijn. Daarin expliciteert het Kwaliteitscentrum voor diagnostiek haar visie op kwaliteitsvolle diagnostiek en reikt het een algemeen kwaliteitskader aan. In de richtlijn wordt dieper ingegaan op de essentiële ingrediënten om een kwaliteitsvolle diagnostische praktijk te realiseren. De richtlijn is toepasbaar in uiteenlopende sectoren en over verschillende diagnostische hulpvragen heen. Vrij CLB Netwerk heeft bij het ontwikkelen van de richtlijn sterk gestuurd in de richting van afstemming met het Algemeen Diagnostisch Protocol van Prodia. Het resultaat is dat het Algemeen Diagnostisch Protocol van Prodia kan gezien worden als een 'verbijzondering' of concretisering van de algemene richtlijn voor de (werk)context van

onderwijs en leerlingenbegeleiding, en dus perfect matcht met de algemene richtlijn van het Kwaliteitscentrum.

Met opleidingsverstrekkers

We zaten samen met de Thomas More docenten van het vak onderwijsloopbaanbegeleiding over de inhoud van de opleiding opdat deze zou aansluiten op de CLB-praktijk.

Overkoepelend onderhandelingscomité (OOC)

Vrij CLB Netwerk was in 2018-2019 geregeld aanwezig op de onderhandelingen binnen het Overkoepelend onderhandelingscomité (OOC). Tijdens dit OOC werden onder andere de nieuwe regels inzake tijdelijke aanstelling, de aanvangsbegeleiding ... besproken. Ook werd de evaluatie van de evaluatieprocedure onder de loep genomen. We volgden de onderhandelingen telkens mee op wanneer er items besproken worden die van belang zijn voor de CLB-sector.

Vergadermomenten Vlaamse Vaccinatiekoepel

De Vlaamse vaccinatiekoepel kwam 3 keer samen: op 28 november 2018, 30 januari 2019 en op 22 mei 2019. Hierin werd toelichting en opvolging gegeven bij het vaccinatiebeleid in Vlaanderen, met voor het CLB de specifieke topics van de vaccinatie tegen HPV (humaanpapillomavirus) ook voor jongens en de nood om de herhaling van de vaccinatie tegen mazelen te vervroegen. Verder kwam aan bod dat er enkele conflicten waren geweest tussen CLB's en het Mobiel Vaccinatie Team van de overheid (dat als doel heeft de voor vaccinaties moeilijk toegankelijke doelgroepen te vaccineren). Door een onderlinge afspraak en een communicatie hierrond is er nu een betere verstandhouding tussen de beide vaccinatoren en is het gemakkelijker geworden om met elkaar in contact te komen en zo de werking beter op elkaar af te kunnen stemmen.

SD 4.3 Vrij CLB Netwerk participeert aan ondersteuningsinitiatieven van de Vlaamse Regering of volgt ze op

Stuurgroep ondersteuningsmodel

Vrij CLB Netwerk participeerde aan de stuurgroep ondersteuningsmodel op niveau van kabinet. In het schooljaar 2018-2019 vonden 6 vergaderingen plaats.

Stuurgroep leerlingenvervoer

Vrij CLB Netwerk participeerde aan de Stuurgroep leerlingenvervoer in het kader van het pilootproject leerlingenvervoer in de regio's Roeselare-Izegem-Hooglede en Leuven. De stuurgroep vergaderde 3 maal in 2018-2019. Vrij CLB Netwerk nam ook deel aan de studiedag rond leerlingenvervoer van het departement onderwijs op 2 mei 2019.

Projectgroep persoonsvolgende financiering minderjarigen

Vrij CLB Netwerk vertegenwoordigde de CLB -sector in de projectgroep PVF minderjarigen en nam deel aan diverse werkgroepen die onder deze projectgroep te situeren zijn. Vanuit onze draaischijffunctie enerzijds en onze opdracht als multidisciplinair team binnen jongerenwelzijn dachten we constructief mee rond de verdere uitrol van persoonsvolgende financiering voor minderjarigen. De projectgroep vergaderde 7 keer in het schooljaar 2018-2019.

Werkgroep implementatietrajecten Columbus (departement onderwijs)

We maakten afspraken over voorbeeldtrajecten onderwijsloopbarbegeleiding met Columbus voor de derde graad SO.

Werkgroep polarisering en radicalisering (departement onderwijs)

Deze werkgroep, bestaande uit onderwijsactoren en Khalid Benhaddou (Netwerk islamexperten) kwam maandelijks samen om de evoluties betreffende polarisering en radicalisering m.b.t. onderwijs op te volgen, kennis te maken met nieuwe initiatieven, uit te wisselen met andere actoren in het kader van het actieplan radicalisering. Een aantal leden van de werkgroep zijn voor hun net en sector (onderwijs en/of CLB) referentiepersoon polarisering en radicalisering. Marleen Van den Mooter is referentiepersoon polarisering en radicalisering voor de vrije CLB.

Werkgroep traumapsychologen (departement onderwijs)

Deze werkgroep bracht de provinciaal aangestelde traumapsychologen samen om tot een maximale afstemming te komen over de provincies heen, zowel wat de opmaak van een syllabus betreft als voor de ontwikkeling van werkmaterialen voor scholen en het geven van vormingen aan verschillende, onderwijsgerelateerde doelgroepen. Vanuit ISC werd deze werkgroep opgevolgd door vertegenwoordiging vanuit Vrij CLB Netwerk. Via deze vertegenwoordiging wordt teruggekoppeld naar de andere netten (netoverstijgende werkgroep KB en op ISC).

Beleidsuitdaging 5

De vrije CLB-sector is een sterk merk!

SD 5.1 Vrij CLB Netwerk bouwt samen met de centra aan een gemeenschappelijk en positief imago

In het werkjaar 2018-2019 werd verder werk gemaakt van het nieuw merkconcept en een campagne gericht op ouders van het basisonderwijs en leerlingen secundair.

Het CLB-landschap is volop in beweging, wat maakte dat er op vlak van huisstijl heel wat nieuwe materialen werden aangemaakt.

- Briefhoofden voor alle centra die van naam wijzigden en / of verhuisden
- Een nieuwe lading van de affiches en flyercampagne voor leerlingen van het secundair onderwijs
- Een nieuwe lading van de folders voor ouders van leerlingen basisonderwijs.

We zorgden voor de druk van de folders en affiches. Er werden minimale aanpassingen doorgevoerd aan de eigen website in lijn met de nieuwe stijl in afwachting van een nieuwe website. Van die nieuwe website werd een ruwbouw begin juli geïmplementeerd.

SD 5.2 CLB is aanwezig in het publieke debat.

We gaven journalisten achtergrondinformatie:

- Bruzz: spijbelen, is dat een probleem als je het voor het klimaat doet?
- VRT en Radio 1: hoeveel jongeren spijbelen, is dat meer dan vroeger, en wat doet het CLB dan?
- Radio 1: wat doet een CLB als er een incident van seksueel grensoverschrijdend gedrag plaats vindt op school
- Debat ATV i.v.m. toename vroegtijdige schoolverlaters
- De Standaard: M-decreet
- De Standaard: autisme
- De Standaard: schorsingen
- De Standaard en Het Nieuwsblad: agressieve leerlingen
- Het journaal: M-decreet
- Het Nieuwsblad: ondersteuning op school voldoet niet
- ...

SD 5.3 Vrij CLB Netwerk maakt gebruik van eigentijdse en innoverende kanalen en instrumenten om de CLB-werking te promoten

Het moet niet altijd werken zijn. Als Vrij CLB Netwerk liepen we in september 2018 een eerste keer mee met de Adecco Brussels Ekiden, fris uitgedost in loopshirts met het gloednieuwe logo van Vrij CLB Netwerk. We liepen met ons zeskoppig team een aflossingsmarathon in de mooie tijd van 3 uur en 55 minuten.

In het kader van de warmste week van StuBru riepen we onze centra op om in elke provincie mee te lopen of te wandelen met de Warmathon. Zo'n 400 collega's gaven gehoor aan de oproep. We coördineerden de praktische organisatie en inschrijvingen en bezorgden alle deelnemers een loopshirt van Vrij CLB Netwerk. Samen haalden we meer dan 6000 euro op voor het goede doel. Zo brachten we CLB op een positieve manier in beeld en werkten we tegelijk aan het saamenhorigheidsgevoel binnen onze netwerkorganisatie.

Beleidsuitdaging 6

Vrij CLB Netwerk is een lerende organisatie die zichzelf kritisch bevrageet

SD 6.1 De werking van Vrij CLB Netwerk is transparant en efficiënt

Financiële rapportering

De financiële situatie van de CLB-sector is sinds jaren zeer krap. Dit bleek onder meer uit de audit over de werking van de CLB's in november 2015, waarin duidelijk te lezen staat dat voor wat betreft de werkingmiddelen veel elementen in de richting wijzen dat de bodem bereikt is, of dat men zelfs door de bodem zit. Bovenstaande audit wees er echter wel op dat het ontvangen cijfermateriaal van de individuele CLB's met de nodige voorzichtigheid moest worden geïnterpreteerd aangezien de gedetailleerde informatie rond de werkingkosten niet eenduidig kon worden aangeleverd.

Daarom hebben de Vrije centra in 2018 werk gemaakt van een uniform boekhoudplan. Dankzij dit boekhoudplan zijn we nu wel degelijk in staat om voor alle vrije centra eenduidige informatie te verzamelen. Hiermee zijn we verder aan de slag gegaan.

In 2019 heeft de werkgroep 'financiële rapportering' een kwantitatieve en kwalitatieve analyse uitgevoerd voor alle vrije centra met de bedoeling om de gevolgen van de beperking in werkingmiddelen voor de CLB's en de wijze waarop de vrije centra hier dagelijks mee trachten om te gaan, duidelijk te maken. Dit resulteerde in een rapport met de focus op drie belangrijke domeinen: de mensen, de informatisering en de infrastructuur.

SD 6.2 Vrij CLB Netwerk voert een personeelsbeleid afgestemd op de specifieke opdrachten van Vrij CLB Netwerk

Intern verandertraject Vrij CLB Netwerk

Om de ondersteuning van de centra vanuit Vrij CLB Netwerk in Schaarbeek te optimaliseren, rekening houdend met de kanteling van een koepelorganisatie naar een netwerkorganisatie, de verschuiving van omkadering naar de installatie van het directiecomité en de aanbevelingen vanuit de commissie Monard, liep afgelopen schooljaar ook binnen Vrij CLB Netwerk in Schaarbeek een verandertraject. Dit traject werd op de personeelsvergadering van april 2018 gelanceerd en werd doorlopen op basis van de principes van innovatieve arbeidsorganisaties. Elke maand werden veranderfora georganiseerd en begeleid door een veranderteam om samen met het volledige personeel vorm te geven aan onze organisatie. Hierbij werd er uiteraard rekening gehouden met de nieuwe missie en visie en het beleidsplan 19-24 van Vrij CLB Netwerk.

Toekomstgericht wil Vrij CLB Netwerk in Schaarbeek zijn ondersteuning aan centra vormgeven via een set van 6 kernprocessen die afgeleid werden uit de statutaire en decretale opdracht:

1. Onthalen en verhelfen van de vraag TENEINDE de vraagsteller minstens een stap verder te helpen naar een antwoord (intern of extern)
2. Professionaliseren van de CLB-medewerkers TENEINDE hen in staat te stellen een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding verder uit te bouwen
3. Professionaliseren van de centra (als organisatie) TENEINDE onze centra in staat te stellen een sterk beleid verder uit te bouwen
4. Signaleren van groeikansen en ondersteunen bij uitwerken van actiepunten TENEINDE onze centra te versterken en het beleidsplan te realiseren
5. Profileren en belangenbehartiging TENEINDE de CLB-sector als sterk merk te positioneren binnen de maatschappij
6. Optimaliseren van de interne werking TENEINDE onze opdracht kwaliteitsvol te kunnen blijven uitvoeren

Deze kernprocessen worden verstrengeld tot 4 nieuwe teams in Schaarbeek, ter vervanging van de bestaande diensten:

- Een team dat samen verantwoordelijk is voor de realisatie van KP 1 en KP4: Team Schakel
- Een team dat samen verantwoordelijk is voor de realisatie van KP 2 en 5: Team Leerling
- Een team dat samen verantwoordelijk is voor de realisatie van KP 3: Team Centrum
- Een team dat samen verantwoordelijk is voor de realisatie van KP 6: Team Assistent

Deze vernieuwde organisatiestructuur gaat vanaf 1 september 2019 effectief van start.

Diversiteitsbeleid

Zoals hoger vermeld zetten we vanuit Vrij CLB Netwerk in overleg met de vrije centra actief in op diversiteitsbeleid met specifieke aandacht voor een etnisch-cultureel divers personeelsbeleid. We trekken die lijn ook door tot op het niveau van Vrij CLB Netwerk in Schaarbeek. De vooropgestelde acties in het kader van het diversiteitsactieplan worden op regelmatige basis geagendeerd en besproken op verschillende bestaande overlegfora binnen Vrij CLB Netwerk:

- overleggroep CAJO;
- overleggroep intercultureel bemiddelaars;
- overleggroep kansenbevordering;
- provinciale contactgroepen kansenbevordering.

Vrij CLB Netwerk evalueert jaarlijks in overleg met het Directiecomité de vooropgestelde acties in het kader van het diversiteitsactieplan binnen de centra. We inventariseerden de huidige functiebeschrijvingen van de intercultureel bemiddelaars (ICB's) en stelden een eenduidige functiebeschrijving op voor de ICB's in het kader van de nieuwe CLB-werking. Deze beschrijving werd inhoudelijk afgetoetst met de overleggroep ICB's, overleggroep Kwaliteitszorg en overleggroep Cajo. Deze functiebeschrijving wordt begin schooljaar 2019-2020 samen met de andere functiebeschrijvingen voorgelegd aan het Directiecomité en bezorgd aan de directies.

We beogen een werkklimaat waar alle medewerkers, cliënten en derden zich goed kunnen voelen. Daarom stelden we in overleg met de preventieadviseur en de juridische dienst in het kader van het Arbeidsreglement een non-discriminatiecode op, die kan gebruikt worden binnen de vrije centra. De code heeft als doelstelling de vrije centra een kader met de nodige beginsels aan te reiken om discriminatie binnen hun werking te weren via een open dialoog. De ontwerpversie werd voorgelegd en besproken op WAJA-overleg en Overlegcomité. De finale versie wordt begin schooljaar 2019-2020 voorgelegd aan het Directiecomité en de raad van bestuur. De bedoeling is om de code ter preventie en aanpak van discriminatie op grond van de kenmerken die vermeld staan onder het algemeen non-discriminatiebeginsel als bijlage toe te voegen aan het model van Arbeidsreglement van Vrij CLB Netwerk.

SD 6.3 Vrij CLB Netwerk onderzoekt en bewaakt de eigen kwaliteit op een systematische manier

Opvolgingsdoorlichting

Einde maart 2019 ontvingen we het rapport van de opvolgingsdoorlichting (de zogenaamde 'commissie Monard) die plaatsvond op 27 maart 2018. We maakten een analyse van de werkpunten uit ons rapport. We bespraken deze analyse intern met de medewerkers en met het Directiecomité en koppelden de werkpunten aan ons begeleidingsplan 2019-2024 dat ondertussen vorm kreeg. We hadden ook al een eerste gesprek met Katholiek Onderwijs Vlaanderen in het licht van verder optimaliseren van de onderlinge samenwerking en afstemming.